БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 159 (1421) | 14 август, жума, 1959 йил. | Баҳоси 20 тийин

КПСС Марказий Комитети Пленумини меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олайлик!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига

Биз, «Республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги масалага бағишланган республика кенгашининг қатнашчилари ўз олдимизда турган вазифаларни ҳар томонлама муҳокама қилдик. Биз оммани идеологик жиҳатдан тарбиялаш масалалари коммунизм қурилиши кенг авж олдирилаётган ҳозирги пайтда қандай катта аҳамиятга эга эканлигини чуқур англаймиз.

Совет халқи жонажон Коммунистик партиямиз раҳбарлигида КПСС XXI съездининг тарихий қарорларини, етти йиллик планнинг буюк режаларини муваффақият билан амалга оширмоқда. Съезд қарорлари ва Марказий Комитетнинг шундан кейин бўлиб ўтган Пленумларининг қарорлари совет кишилари олдида равнақ ва тараққиётнинг янги улуғвор перспективаларини, мамлакатимизда коммунизм қуришнинг кенг ва ёруғ йўлини очиб берди.

Коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш тўғрисида партиянинг тарихий қарорларини бутун совет халқи партиянинг Ватанимиз куч-қудратини ошириш ва халқ оммаси турмушини янада яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрлигининг янги ифодаси деб кутиб олди. Коммунистик қурилишнинг улуғвор программасидан илҳомланган совет кишилари Ватан олдидаги ўз бурчларини юксак даражада англаш ва тушуниш намуналарини, меҳнатга чинакам коммунистик муносабатда бўлиш намуналарини кўрсатмоқдалар.

Коммунистик партиянинг ташкилотчилик ва сафарбар қилувчилик роли, унинг халқ билан чамбарчас боғланганлиги туфайли, совет кишиларининг битмас-туганмас кучи ва ғайрати туфайли етти йилликнинг биринчи йилидаёқ саноатда, қишлоқ хўжалигида, фан, техника ва маданиятда катта муваффақиятларга эришилди. Бу муваффақиятлар етти йиллик планнинг муддатидан илгари бажарилишининг гаровидир.

Биз Совет Ўзбекистони қардош республикаларнинг дўстона оиласида, Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг ва аввало улуғ рус халқининг ёрдами билан Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимиздаги энг йирик индустриал-колхоз марказларидан бирига, оқ олтин маконига, катта кимё саноати ва машинасозлик районига, юксак социалистик маданиятга эга бўлган республикага айланганлигини зўр қувонч билан қайд қиламиз.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг КПСС XXI съезди ва Марказий Комитет июнь Пленуми қарорларини якдиллик билан қизғин қўллаб-қувватлаганликлари республика меҳнаткашларининг сиёсий ва меҳнат ғайрати гоят ўсганлигида, бутун халқнинг етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга қизғин интилаётганлигида ўз ифодасини топди.

Ҳозирги вақтда республика меҳнаткашлари меҳнат соҳасида катта имтиҳон олдида турибдилар — Ўзбекистон Ватанга 3 миллион 50 минг тонна пахта топшириш мажбуриятини олди.

КПСС Марказий Комитетининг шу йил ноябрь-декабрь ойларида бўладиган ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг туб масалаларини муҳокама қиладиган навбатдаги Пленумида халқ хўжалигининг бу муҳим соҳасидаги ишлар ҳақида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг ҳисоботи ҳам қўйилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ўз тарихида биринчи марта КПСС Марказий Комитети Пленумида ҳисоб беради. Бу ҳисобот Ўзбекистон ССРнинг бутун партия олдидаги ва бутун мамлакат олдидаги ҳисоботи бўлади. Бу эса бизнинг зиммамизга, идеология фронти ходимлари зиммасига ҳам Совет Ўзбекистони халқларининг бу ҳисоботга коммунистик қурилишнинг катта вазифаларини амалга оширишда янги муваффақиятлар билан келишлари учун бутун кучимизни сарф қилиш вазифасини юклайди.

Биз, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалаларига бағишланган республика кенгашининг қатнашчилари идеология ишларининг турли участкаларида тинмай меҳнат қилиб, совет кишиларида Коммунистик партияга ва социалистик Ватанимизга чексиз садоқат туйғуларини янада зўр қатъият билан тарбиялашни ўзимизнинг муҳим бурчимиз деб ҳисоблаймиз.

Республикамизнинг ҳар бир меҳнаткашини Коммунистик партия раҳбарлигида совет халқларининг дўстлигини мустаҳкамлаётган, уларни пролетар интернационализми байроғи остида жипслаштираётган оғамиз — улуғ рус халқига нисбатан чуқур ҳурмат ва чексиз муҳаббат руҳида тарбиялаш шу ишларнинг негизини ташкил этади. Биз рус халқи билан ва бошқа барча совет халқлари билан абадий, бузилмас, қардошларча дўстликни, Ватанимиз кучи ва қудратининг асосий манбаларидан бири бўлган бу дўстликни кўз қорачиғидек сақлашни ва бундан буён ҳам мустаҳкамлашни ўзимизнинг муқаддас бурчимиз деб биламиз.

«Партиямиз ва давлатимизнинг идеология соҳасидаги ҳамма ишлари, — дейди Н. С. Хрушчев, — совет кишиларининг янги фазилатларини ривожлантириши, уларни коллективизм ва меҳнатсеварлик, социалистик интернационализм ва ватанпарварлик, янги жамият ахлоқининг юксак принциплари руҳида, марксизм-ленинизм руҳида тарбиялаши лозим».

Партиямизнинг бу кўрсатмалари бизлар учун қилган ишларимизга баҳо беришда ўлчов бўлибгина қолмай, шу билан бирга оммани коммунистик руҳда тарбиялаш ишида ҳозирги вақтда олдимизда турган улуғвор вазифаларни ҳам белгилаб беради.

Коммунистик жамият бутун ҳаётимизнинг идеалидир ва бу жамиятда ҳар бир кишининг барча энг яхши фазилатлари рўёбга чиқади. Ер юзида энг гўзал ва энг адолатли бўлган бундай жамиятга ўтмиш сарқитлари билан, кишилар онгидаги капитализм сарқитлари билан кириш мумкин эмас. Шу сабабли меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифаси бутун партиямизнинг ҳамда идеология, маданият фронтидаги ҳамма ходимларнинг энг муҳим вазифасидир. Бу вазифа ҳозирги вақтда барча партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларимизнинг, барча идеологик муассасаларимизнинг асосий вазифаси бўлиб қолди. Биз бу вазифани амалга ошира бориб, ҳамма камчиликларга, ўтмишнинг сарқитларига қарши, буржуа идеологиясининг ҳар қандай кўринишларига қарши ва бизнинг коммунизм сари олға боришимизга халақит бераётган ҳамма нарсаларга қарши тинмай кураш олиб боришимиз лозим.

Бизнинг мамлакатимизда инсон энг қимматли капиталдир, яратувчи, меҳнаткаш ва ижодкордир — партиянинг ва давлатнинг зўр эътибори ҳамда ғамхўрлиги билан ўраб олинган. Партия ва Ҳукумат совет кишиларининг доимо ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини энг тўла қондириш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилмоқдалар. Биз, идеология ходимлари партиямиз илгари сурган вазифаларни амалга оширишда энг актив иштирок этишни ўзимиз учун буюк шараф деб ҳисоблаймиз.

Биз марксизм-ленинизм таълимотини ривожлантиришда ва кенг пропаганда қилишда бундан буён ҳам энг актив иштирок этамиз, бу мақсад учун ҳамма имкониятлар ва воситалардан — матбуот, адабиёт, санъат, радио, телевидение, маданий-оқартув муассасалари, ўқув юртлари, театрлар, кино, маданият университетларидан фойдаланамиз. Биз бундан буён ҳам халқимизни ва ҳар бир совет кишисини коммунистик ахлоқ руҳида, юксак маданият ва ғоявийлик руҳида тарбиялаймиз.

Идеология ишлари ҳамма вақт Партия ва Ҳукумат томонидан халқимиз олдига қўйилган амалий вазифаларни ҳал қилиш манфаатларига хизмат қилиб келди ва хизмат қилмоқда. КПСС XXI съезди ва Марказий Комитет июнь Пленуми қарорларида мамлакатимизни коммунизм йўлидан янада ривожлантиришнинг стратегик йўли белгилаб берилган ҳозирги вақтда ҳам биз коммунистик қурилишнинг асосий вазифасини — халқ фаровонлигини ва маданиятини янада юксалтириш учун моддий бойликлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш вазифасини бажаришга бутун куч ва воситаларимизни сафарбар этиш учун мумкин бўлган ҳамма ишларни қилмоқдамиз.

Биз саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорларининг тажрибасини мумкин қадар кенг пропаганда қилишни, коммунистик меҳнат бригадаси деган юксак номни олиш учун, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлашда, саноатда, қурилишда ва қишлоқ хўжалигида, қолоқларни илғорлар даражасига кўтаришда янги муваффақиятлар учун курашаётган ишчи коллективларининг ватанпарварлик ҳаракатини ёйишга ёрдам беришни ўз вазифамиз деб биламиз.

Шунингдек, биз халқ маорифини янада юксалтиришга, ёш авлоднинг ўқишини бутун халқнинг бахт-саодати йўлидаги меҳнат билан боғлаб олиб борилишига, фан, адабиёт ва санъатнинг янада равнақ топишига эришишни ҳам ўз вазифамиз деб биламиз.

Биз, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалаларига бағишланган республика кенгашининг қатнашчилари Ўзбекистоннинг идеология фронтида ишлаётган барча ходимлари номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетини ишонтириб айтамизки, биз партия ва халқ олдидаги ўз бурчимизни шараф билан адо этиш учун бутун кучимизни сарф қиламиз. Биз меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдек буюк ишда бундан буён ҳам КПССнинг содиқ ва актив ёрдамчиси бўламиз, жонажон ва севикли Коммунистик партиямиз сиёсатининг жанговар пропагандисти бўламиз ва ўзимизнинг бутун амалий фаолиятимиз билан республика меҳнаткашларини етти йиллик планни муваффақиятли амалга оширишга сафарбар қилишга ёрдам берамиз. Биз оммани коммунистик онглилик, марксизм-ленинизм идеяларига чексиз садоқат, коммунизм тантанаси учун ҳормай-толмай курашиш руҳида тарбиялашдан иборат буюк ишга бутун қувватимизни, билимимизни ва кучимизни сарф қиламиз.

Совет ҳукумати тинчликни таъминлайдиган ҳар қандай битимни имзолашга тайёр

Н. С. Хрушчев май ойида Илмий ходимлар жаҳон федерацияси делегациясини қабул қилиб, ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласи ҳақида бу делегация билан суҳбат қилган эди. Кейинчалик федерация ана шу масала ҳақидаги меморандумни Н. С. Хрушчевга топширди.

Олимлар бу меморандумга зўр бериб қуролланиш муносабати билан рўй бераётган жиддий хавфдан ташвишланаётганликларини билдирадилар ва халқаро битимлар тузиш ғоят зарур, деб ҳисоблайдилар. Бу битимларнинг тузилиши ядро қуроли синовларини дарҳол тўхтатишга олиб келган бўлур эди. Бу эса кенг миқёсда қуролсизланиш йўлидаги биринчи катта қадам бўлур эди.

Н. С. Хрушчев 5 августда Илмий ходимлар жаҳон федерациясига жавоб юборди. Бу жавобда таъкидлаб айтилишича, Совет ҳукумати ядро синовларини тўхтатиш тўғрисида битим тузилишига жуда катта аҳамият беради ва бу тадбирни қуролсизланиш ҳамда халқаро вазиятни соғломлантириш соҳасида янада кенгроқ тадбирларни амалга ошириш йўлидаги энг муҳим қадам деб ҳисоблайди.

Совет Иттифоқи, дейилади жавобда, бундай битимни дарҳол имзолашга тайёрдир. СССР, АҚШ ва Буюк Британиянинг ҳозирги вақтда Женевада ўтказилаётган музокараларида Совет Иттифоқи бундай битим тузилиши учун кўп ҳаракат қилди. Кенгашда совет томонининг ташаббуси билан бир мунча илгари силжилди, лекин асосий қийинчиликлар ҳали бартараф қилинган эмас.

Совет ҳукуматининг бошлиғи кенгашда тўла муваффақиятга эришмоқ учун Қўшма Штатлар ва Буюк Британия вакиллари ҳам ҳамкорлик қилишни истаётганликларини ва кенгаш олдида турган мақсадларга эришишга интилаётганликларини кўрсатишлари лозим, деб таъкидлайди. (ТАСС).

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ ТОШКЕНТГА КЕЛДИ

12 августда ўзаро социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлигини текшириш мақсадида Андижон область пахтакорларининг 23 кишидан иборат ўзаро текшириш бригадаси Тошкентга келди.

Бригада составида Избоскан районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Исроилова, «Савай» совхози партия ташкилотининг секретари И. Журавлева, Андижон область пахтачилик трестининг бош агрономи Б. Лутцев, Пахтаобод район ижроия комитетининг раиси Б. Мамадалиев, Фарғона тажриба зонал станциясининг илмий ходими М. Куликова ва бошқа ўртоқлар бор. Бригадага Андижон области партия комитетининг секретари ўртоқ Т. Рўзибоев бошчилик қилмоқда.

Мусобақадошлар беш группага бўлиниб, районларга жўнаб кетдилар.

Улар областимиз колхоз ва совхозлари пахта далаларида ғўза парвариши ва пахта йиғим-теримига тайёргарлик қандай бораётганлиги билан атрофлича танишадилар.

Андижонлик мусобақадошлар областимиз далаларида

Мусобақадош Андижон область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг бир группа аъзолари Чиноз райони колхозларида бўлиб, социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлиги билан танишдилар. Суратда: андижонлик пахта усталари районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг 11-бригадаси пахта далаларида ғўза парвариши сифатини кўздан кечирмоқдалар.

В. Салов фотоси.

ГАГАНОВАЧИЛАР

КЎПЧИЛИКНИНГ МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

«Социализм» совхозининг 2-бўлими, 1-бригадаси пахта далаларида мўл ҳосил етиштирилмоқда.

Бригадага ишнинг кўзини биладиган тажрибали деҳқон ўртоқ Арслон Жабборов бошчилик қилмоқда. У илгари

бўлимда агроном бўлиб хизмат қиларди. Мамлакатимизда Гаганова — ғанишерчилар ҳаракати бошлангандан кейин ўртоқ Жабборов бўлимнинг энг қолоқ бригадасига бошлиқ бўлиб ишлаш истагини билдирди.

Ўртоқ Жабборов бригадада меҳнатни тўғри ташкил қилишни, механизациядан кенг фойдаланишни таъминлади.

— Ғўзамизнинг ҳозирги ривожини кўриб, бригадамиз ишчи ва механизаторлари ўз зиммаларига янги мажбурият олдилар.— дейди ўртоқ Жабборов,— биз КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига 30 эмас, гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдик.

ТРАКТОРЛАР ҚАЕРДА?

Колхоз раиси Шамсиев мусобақадошларни очиқ кўнгиллилик билан кутиб олди.

— Очиғини айтиш керак, кучимиз кам, лекин техника бизни қутқаряпти, тракторлардан яхши фойдаланаяпмиз,— деди у.

Кейинги гап андижонликларга жуда ёқди. Мусобақадошлар тракторларнинг қандай ишлаётганлигини кўриш мақсадида идорадан чиқиб далага йўл олдилар.

Колхознинг ўртоқ Мўминов бошлиқ бригадаси пахтазорлари. Вақт тушдан оққан бўлишига қарамасдан эгат оралаб юрган биронта колхозчи йўқ эди.

— Колхозчилар қаерда, трактор кўринмаяптику?— сўради Андижон область қишлоқ хўжалик бошқармасининг старший инженери Ғулом Қодиров.

Раис Шамсиев нима дейишини билмай, бошини қуйи солиб қизарганича бироз туриб қолди. Негаки, бу ерда дала шийпони йўқ, колхозчиларга иссиқ овқат тайёрлаб берилмас экан. Шу сабабли улар тушлик учун уйларига жўнаб кетишган, йўл олис бўлгани учун улардан ҳалигача дарак йўқ эди. Раис қўлини соябон қилиб уён-буёнга назар ташлади, бироқ қанча уринса ҳам, тракторни тополмади. Шундан кейин мусобақадошлар эгат оралаб, ғўзанинг ривожини бирма-бир текшира бошладилар: чеканка вақтида ғўза тупларининг ён шохлари қолдириб кетилган, ҳар қадамда бегона ўт ўсиб ётибди, ривожланишдан орқада қолган ғўзалар кўп.

— Ишчи кучимиз кам деб нолигандан кўра, шийпонни тузатинг, шу ерда иссиқ овқат қилиб беринг,— деб маслаҳат беришди мусобақадошлар.

Андижонликлар колхознинг Абутолиб Норжигитов, Мурод Уролов ўртоқлар бошлиқ бригада далаларида бўлганларида худди юқоридаги манзарага дуч келдилар. Бу бригадаларда ҳам ғўзага сув қуяётган, ёки ўтдан тозалаётган кишиларни учратмадилар. Культивация қилаётган тракторчини топиш умиди билан мусобақадошларни бу бригадаларга бошлаб келган раиснинг бу гал ҳам тарвузи қўлтиғидан тушди.

— Бу ерларнинг ғўзасига яна кам деганда икки марта комплекс ишлов бериш талаб қилинади,— деди Андижон область пахтачилик трестининг бош агрономи ўртоқ И. Б. Лутцев,— айрим карталарга суперфосфат солиш ҳам зарар қилмайди.

Колхознинг ўртоқ Каримов бошлиқ бригадаси ғўзалари чакки эмас. Ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган азаматлар фидокорона меҳнат қилишибди. Лекин афтидан ҳосил қўлга киритилди, деб ўйлашаётган бўлса керак, ишни бўшаштириб юборишибди.

Чиноз районидаги Энгельс номли колхозда бу йил 690 гектар ерда ғўза ўстирилмоқда. Колхоз аъзолари чигит экишни сифатли ўтказиб, ғўза парваришини ҳам уюшқоқлик билан бошлаганликлари сезилиб турибди. Лекин ҳозирги кунларга келиб, иш бўшаштириб юборилган. Мавжуд тракторлардан унумли фойдаланилмаяпти. Мусобақадошлар йўл қўйилган ана шу камчиликлар учун раис ва активларни танқид қилиб, фойдали маслаҳатлар ҳам бердилар.

Улар қўшни Ленин номли колхознинг ўртоқ Азизбоев бошлиқ бригадасида ачинарли бир аҳволга дуч келдилар: тракторчи агрегатини эҳтиётсизлик билан ҳайдаганлиги, ишчи органларига тўсиқлар ўрнатмаганлиги туфайли ҳар тупида 7—8 тадан бўлиқ кўсаклар бор бўлган ғўзаларни эзиб янчиб кетибди. Ундан мусобақадошлар қаттиқ ранжидилар. Бригадирни, тракторчини чақириб олиб, ишларидан ранжиганликларини айтдилар.

Бу бригадада ҳам далада ишлаётган колхозчилар онда-сонда учрайди. Маълум бўлишича бригадада кишилар тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмас экан. Колхозчилар қанча меҳнат куни ишлаганликлари, кунлик иш нормалари қанчадан эканлигини билмайдилар, ҳисоб-китоб ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Талабчанлик, контроллик йўқ. Бу колхознинг бошқа бригадаларида ҳам ана шундай хотиржамлик. «Тракторлар қаерда?» деган савол бу ерда ҳам бир неча бор такрорланди. Раис Эрназаров ҳам, бригада механиклари ҳам конкрет жавоб беролмадилар. Негаки, тракторларнинг кўпи ҳар ер-ҳар ерда тўхтаб ётган эди.

Навоий номли колхозда олиб борилаётган ишлар ҳам мусобақадошларни хурсанд қилмади. Бу ерда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашувчиларга яхши шароит яратиб берилмаган. Колхоз раиси Норбоев ва агроном Бекпўлатов ўртоқлар «мусобақадошлар келяпти» деб одамларни йўл чеккасидаги карталарга тўп-тўп келтириб қўйибдилар. Ҳозиргина бошқа бригадада ишлаётган колхозчилар нима иш қилишларини билмай, бир кишининг ишини 3—4 киши бажараяпти.

Чиноз районидаги бу колхозлар районнинг камқувват хўжаликларидан ҳисобланади. Колхозчилар мўл ҳосил етиштириш йўлида дуруст меҳнат қилганлар. Бироқ ҳозирги кунда ҳамма ерда бўшашувчилик ва хотиржамлик ҳукм сурмоқда. Мусобақадошлар бундай кайфият ёмон оқибатга олиб келиши мумкинлигини, августнинг қолган кунларидан унумли фойдаланиб, ғўза қатор ораларини сифатли ишлаш, мўл ҳосил етиштириш учун зарур тадбирларни амалга ошириш тўғрисида маслаҳатлар бердилар.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

СИЛОС ВА ИХЛОС

Областимизнинг айрим районларида чорва учун ем-хашак тайёрлаш талабга мутлақо жавоб бермайди. Айниқса силос тайёрлаш ёмон аҳволда. Оҳангарон, Олмалиқ шаҳарлари ва Пискент ҳамда Чиноз районларида мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш учун конкрет чоралар кўрилмаётир. Бу шаҳар ва районларда силос тайёрлаш плани эндигина 25-30 процент бажарилган. Хўжаликларнинг раҳбарлари эса ғанимат фурсатни қўлдан бой бериб, силос бостиришдек муҳим ишни сабабсиз кечиктирмоқдалар. (Газетхонлар хабарларидан)

Борган эдик Оҳангарон,
Кўп нуқсонлар бўлди аён,
Яйловларда қўзи-қўйлар
Қиш ғамини куйиб сўйлар:
Ғарам пайти баҳор ўтди,
Қанча вақтлар бекор ўтди.
Ўтиб борар мана ёз ҳам,
Бошлиғимиз ҳамон беғам.
Ем-хашакнинг қўри оздир,
Силоснинг ўт-ўри оздир.
Сигир сути силос билан,
Яхши боқув ихлос билан
Бўрдоқилар вазни ортар,
Боқилмаса нима тортар?
Моллар хафа, сузаман дер,
Арқонларин узаман дер,
Отлар нотинч, ҳоли аён,
Қиш ғамидан бари ҳайрон.
Борган эдик Пискент томон,
Йўлни тўсди моллар шуон,
Арзи-ҳолга тутди бизни:
«Ялаймизми қишда музни?
Бўш ётади силосхона,
Оч қолмайлик қишда яна.
Силос керак бизга букун,
Парвосиздир бошлиқ нечун?».
Келган эдик сўнг Чинозга,
Қўл қўйишиб хат-қоғозга,
Жўхорилар тўсди йўлни,
Бизни ўраб тутди қўлни,
Бошлиқларин койиб кетди,
Арзи-ҳолин баён этди:
«Каранг бизга, авжимиз паст,
Бошлиқ қайда, юрарми маст?
Ўт ичида қолиб кетдик,
Сув кўрмайин толиб кетдик,
Баргимиздан кун кўринар,
Рангимиздан мол жирканар.
Ўтлар бизни дер: пакана,
Донимиз йўқ, қуруқ тана.
Нима бўлди бу районга?
Қаровсизлик тегди жонга!
Учратсангиз раисни сиз
Биз томонга келтиринг тез,
Печакларга ўрар эдик,
Кейин ҳолин кўрар эдик.
Сўнг қўлидан тутиб маҳкам,
Сув бермасдик бизлар у дам.
Шунда бизлар бўлиб ҳақли,
Кирса зора улар ақли.
Силос учун уйилардик,
Ғарам бўлиб қуйилардик,
Мол тилида бўлиб қишда,
Қолдирмасдик биз ташвишда.

* * *

Районларда шундай аҳвол,
Раҳбарларда қуруқ хаёл,
Силос ишин кейин суриб,
Унга қарар четда туриб.
Бўрдоқига боқув керак,
Молга ҳам ем, ҳам сув керак,
Силос ёзнинг зарур иши.
Шуни истар чорва киши.
Вақт ўтмасин, босинг силос!
Ваъда эмас, керак ихлос!

НАЗАРМАТ.

— Тўхта, силос бостирмасанг, қочган жойинггача қувиб бораверамиз!

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА СИЛОС БОСТИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1959 ЙИЛ 13 АВГУСТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Ҳаммаси бўлиб
Қуйи Чирчиқ	111,0
Юқори Чирчиқ	102,8
Янгиер шаҳри	100,0
Гулистон	98,4
Янгийўл	83,1
Бўка	79,3
Оққўрғон	71,1
Боёвут	71,0
Бўстонлиқ	67,9
Оржоникидзе	66,3
Урта Чирчиқ	65,0
Сирдарё	63,6
Бекобод	53,2
Чиноз	52,1
Қорасув	45,1
Калинин	35,7
Пискент	31,1
Олмалиқ шаҳри	30,2
Оҳангарон	23,6

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ШАРАФИГА

Мамлакатга 170 минг тонна каноп ва жут пояси етказиб берамиз

Областимиздаги каноп ва жут экувчи колхозлар оширилган янги мажбурият юзасидан кенгашиб олиш мақсадида тўпландилар. Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғуломов ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар луб экинлари ҳосилини йиғиштириб олиш йўлидаги дастлабки муваффақиятлар тўғрисида гапирдилар. Бу йилги мавсумда ҳосилни йиғиштириб олиш иши ўтган йилдагига қараганда 8 кун илгари бошланди. Кўпчилик бригадалар ҳар гектар ердан 120-150 центнердан юқори сифатли луб пояси олмоқдалар.

Бироқ ҳали ишимизда қатор камчиликларга йўл қўйилмоқда. Юқори Чирчиқ районидаги Навоий номли, Карл Маркс номли ва бошқа бир қатор хўжаликларда ҳосилни йиғиш ишлари жуда суст бормоқда. Бу ерда ҳалигача юздан ортиқ «НП-9» агрегатлари ишга туширилмаган. Қуйи Чирчиқ районидаги бир қатор колхозларда эса «НП-9» машиналари мунтазам ишламаётир.

Ҳосилни йиғиштириб олишда нобудгарчиликка йўл қўйилмоқда. Қуйи Чирчиқ районидаги Сталин номли, «III Интернационал» колхозларида каноп поялари ердан анча юза қисмида кесиб олинаётир, «Қизил шарқ», «Гулистон» колхозларида ҳам иш сифатсиз бажарилмоқда.

Пояларни сортларга ажратиш юзасидан контроллик қилинмаяпти.

Кенгашда ана шу сингари камчиликларга йўл қўйилаётганлиги тўғрисида кўпгина фактлар келтирилди. Шу билан бирга каноп поясини шилишни, қайта ишлашни яхши ўтказиш, меҳнат унумдорлигини ошириш тўғрисида қимматли фикрлар ўртага ташланди.

— Колхозларда ҳали ривожланишдан қолган ўсимлик бор, — деди докладчи ўртоқ Р. Ғ. Ғуломов, — шунинг учун ҳосилни йиғиштириш ва луб пояларини қайта ишлашни кучайтириш билан бирга ана шу қолоқ участкаларга ҳам алоҳида эътибор бериб, у ерларда каноп ва жутдан мўл ҳосил етиштириш тадбирларини амалга ошириш лозим.

Музокарада Юқори Чирчиқ район партия комитетининг секретари Иброҳимов, Қуйи Чирчиқ район ижроия комитетининг раиси Мерганов, Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг агрономи Пак, «Ленинский путь» колхозининг раиси Ли, Қуйи Чирчиқ районидаги Сталин номли колхознинг раиси Сафаров, Энгельс номли колхознинг бригадири Саримсоқов ўртоқлар сўзга чиқдилар. Нотиқлар колхоз далаларининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига меҳнат ғайратлари тўлиб-тошганликларини айтиб, улар номидан оширилган мажбуриятлар олдилар.

— Колхозчиларимиз ўз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга 6 минг тонна ўрнига 8 минг тонна каноп ва жут пояси беришга қарор қилдилар, — деди ўртоқ Сафаров, — барча маҳсулотни заводга аъло сифатли қилиб жўнатамиз.

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли, «Ленинский путь» колхозлари ҳам Пленум шарафига 2-3 минг тоннадан кўп каноп ва жут пояси топшириш юзасидан қўшимча мажбуриятлар олдилар.

Умуман олганда область лубчилари КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига илгари белгиланган 148 минг тонна ўрнига 170 минг тонна каноп ва жут пояси топширишга қарор қилдилар. Жумладан Юқори Чирчиқ районининг колхозчилари 80 минг тонна, Қуйи Чирчиқ районининг колхозчилари 90 минг тонна каноп ва жут пояси сотишга аҳд қилдилар.

Шунингдек, область лубчилари уруғлик экинлар парваришини сифатли ўтказиб, давлатга 1 минг 500 тонна каноп ва жут уруғини етказиб бериш топшириғини муддатидан илгари бажаришга сўз бердилар.

Кенгаш ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Г. А. Габриельянц, область ижроия комитетининг раиси Жалилов иштирок этди.

Кенгашда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Етти йилликни беш йилда бажариш учун

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорлари ҳамда Мурожаати ўрганиб чиқилгандан сўнг, 3-цех коллективи ўз имкониятларини қайта ҳисобга олиб, етти йиллик топшириқларини илгариги мажбуриятдаги олти йилда эмас, балки беш йилда бажаришга аҳд қилди. Ўртоқ Абдуғани Тўрахўжаев раҳбарлик қилаётган бу аҳил коллектив ўз сўзининг устидан чиқиш мақсадида шу кунларда зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда.

Бутун коллективнинг бир ёқадан бош чиқариб қилаётган ҳаракати яхши натижалар бераётир: цехда етти ойлик топшириқ фабрикада биринчи бўлиб бажарилди ва ой охиригача савдо ташкилотларига бир неча юз минг сўмлик мебель буюмлари жўнатилди.

Социалистик мусобақа жараёнида ишлаб чиқариш илғорларининг сони тобора ортмоқда. Цехдаги кўпгина ишчилар етти йиллик топшириқларни тўрт йил ва ҳатто уч йилда бажариш юзасидан ўз зиммаларига оширилган шахсий мажбуриятлар олганлар.

Тошкентдаги 3-мебель фабрикасининг бошқа цехларида ҳам меҳнат худди ана шундай авжида. А. Ильинец ва Л. Саъдуллаев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган 1-ҳамда 4-цех коллективлари ҳам етти ойлик топшириқни анча ортиғи билан адо этди.

Фабрика коллективи аҳолининг мебель буюмларига бўлган эҳтиёжини имкони борича тўлароқ қондириш мақсадида шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида қарийб 12 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

Т. НАЖИМОВ,
Тошкентдаги 3-мебель фабрикасининг ишчиси.

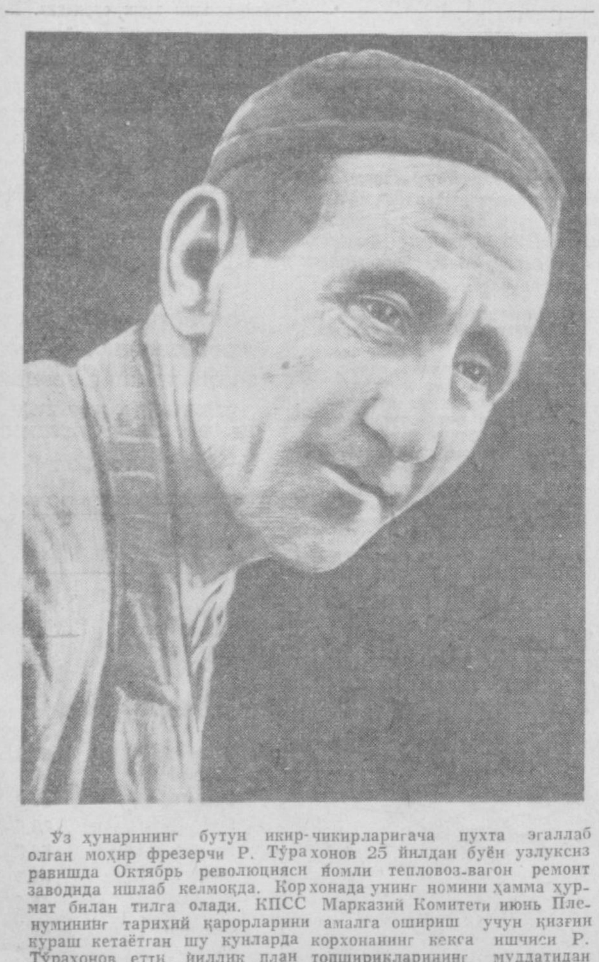

Ўз ҳунарининг бутун икир-чикирларигача пухта эгаллаб олган моҳир фрезерчи Р. Тўрахонов 25 йилдан буён узлуксиз равишда Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводида ишлаб келмоқда. Корхонада унинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга олади. КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун қизғин кураш кетаётган шу кунларда корхонанинг кекса ишчиси Р. Тўрахонов етти йиллик план топшириқларининг муддатидан олдин бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш мақсадида смена топшириқларини муттасил икки баравар адо этмоқда. Суратда: ўртоқ Р. Тўрахонов. В. Панов фотоси.

Адабиёт саҳифаси

Тоғ бағрига жойлашган Оқтош ўзининг хушманзаралиги билан Бўстонлиқ районигагина эмас, балки республикага ҳам машҳур. Бу ердаги санаторийларда, пионер лагерларида меҳнаткашлар ва мактаб ўқувчилари маданий дам олиб, ҳордиқ чиқарадилар. Суратда: дам олувчилардан бир группаси газетанинг янги сонини ўқимоқдалар.

О. Левак фотоси.

КИТОБ

Қалбим меҳрингга тўла
Дўстимсан китоб.
Сен эрурсан фикримга
Гуёки офтоб.
Асрларнинг сирларин
Билдирган ўзинг,
Бизга ҳаёт бахш этар
Ҳар доно сўзинг.
Илму ҳунар китобдан
Олар эътибор.
Сенда бир дунё мазмун
Инсон ақли бор.
Китоб менга ўргатдинг
Бебаҳо таълим.
Сендан ўқиб, ўрганиб
Бўлдим муаллим.

Абдурасулжон ЮНУСАЛИЕВ.

Келар ҳавасим

Қураяпмиз қатор-қатор муҳташам уйлар,
Ярашади шу уйларда ўтказсак тўйлар.
Ярашади жаранглатсак қўшиқлар, куйлар.
Юракларга дарё-дарё шодлик қуйилар.
Кўчаларда икки бетга туташ, пайдар-пай,
Ярқирайди оғиздаги садаф тишлардай,
Кўринади қатор учган оппоқ қушлардай,
Шулар бизнинг уйларимиз, нега қувонмай?!
Шулар тинчлик бинолари қуёшдек кўркам,
Пойдевори иродамиз каби мустаҳкам.
Ойналари кўнглимиздек покиза ҳардам,
Баландлиги обрўмиздек юксак чинакам.
Хизматингга балли деймаи ўртоқ инженер,
Оилалар бахти учун тўкаяпсан тер.
Коммунизм—орзуларга энг етук мавсум,
Чаққон қўллар қурмоқликдан тўхтамас бир зум.
Бинокорлар юзларида ўйнар табассум,
Ватандошлар, сизга боқиб келар ҳавасим.

Қ. МУҲАММАДЖОН.

Жўнариқ бўйидаги боғлар

Кезмоқдаман Жўн ёқасида
Юрагимда илҳом қуйини...
Кузатардим, лиммо-лим сувда
Мавж уради тўлқин ўйини...
Қирғоқларда соҳибкор эккан.
Қучоғи кенг боғлар муаттар.
Мевалари шохини эгган,
Кўриб дилда ҳавасинг ортар.
Шира боғлаб ҳусайни, кишмиш
Кўчирмоқда қуёш рангини
Ишкомларда узумлар «мушт-мушт
Ҳосилидан букиан зангини.
Товланади ғуж-ғуж тим қора
Бўёғига чўмилган чарос,
Абдастабош узумлар сара
Гапларимнинг лофи йўқ, бу рос!
Девол оша ярқираб кулган
Олхўрига елка тирковуч.
Оймўма юз анжирни узсанг,
Шарбатига тўлади ҳовуч.
Дедим: боғбон болга ботибди!
Мева сероб, мевалар хил-хил...
Қайга боқмай пишиб ётибди.
Шафтолилар қиёмбоб, хил-хил...
Ўлкамдаги ҳарбир хонадон
Дастурхонин зийнати боғлар.
Ўз касбини севган ҳар боғбон
Меҳнатининг санъати боғлар.

Баҳром САЪДУЛЛАЕВ.

ТАҚРИЗ

МОҲИР САНЪАТКОРНИНГ ЯНГИ АСАРИ

Атоқли ёзувчи Абдулла Қаҳҳорнинг «Синчалак»[1] повести ўзининг замонавийлиги, темасининг актуаллиги, ғоявий юксаклиги ва бадиий пухталиги билан кенг китобхонлар оммасининг диққатига сазовор бўлмоқда. Бу асар Москвада бўлиб ўтган Ўзбекистон ССР санъати ва адабиёти декадасида ҳам юксак баҳоланди.

Китобхон асарни ўқир экан, унинг кўз олдидан тез суръатлар билан тараққий этаётган социалистик қишлоқларимиз ва унинг ажойиб меҳнатсевар кишилари ўтади. Ўқувчи ўзини азамат колхозчилар орасида меҳнат қилаётгандек ҳис этади, улар билан бирга, ёнма-ён туриб ишлаётгандек сезади.

Автор совет қишлоқларининг ҳаққоний манзарасини, ундаги кишиларнинг мақсад ва интилишини, умид ва орзусини, шодлик ва қайғисини, ютуқ ва камчилигини воқеа-эпизодларда зўр маҳорат билан тасвирлайди.

Асар ёш, тажрибаси кам, лекин доно ва тадбирли коммунист Саида Алиеванинг «Бўстон» колхозига партия ташкилоти секретари бўлиб боришидан бошланади.

Абдулла Қаҳҳор повесть қаҳрамони — Саида образи орқали социалистик замонамизнинг ўқимишли, идрокли, ташкилотчи ва раҳбар, ўз тақдирини халқ тақдири билан боғлаган ўзбек совет аёлларининг типик образини яратишни ўз олдига мақсад қилиб қўяди ва буни қатор воқеалар, эпизодлар орқали гавдалантиришга муяссар бўлади.

Саида колхозга келган кунидан бошлаб, катта коллектив хўжаликнинг ҳаёти билан танишади. Колхозчилар ва коммунистлар билан суҳбатлашади. Колхоз активлари, коммунистлар ёрдами билан колхоз раиси Қаландаровнинг айрим иллатларини ошкора сеза бошлайди ва уларни аниқлашга киришади. Гарчи тажрибаси кам, «мўртгина» бўлса ҳам бу ёш коммунист ўз иш фаолиятида бора-бора бой тажриба орттиради. Қаландаровнинг яхши томонларини ўрганади, ёмон одатларини тузатишга, уни оёққа турғизишга интилади. Қаландаровни партия интизомига бўйсиндириш, унинг барча камчиликларини тўсатдан юзига солиш ёки партия мажлисларига қўйиб, танбиҳ бериш эмас, балки баъзи масалаларни ҳал этишда (Зулфиқоров масаласи, колхозда маданий-оқартув ишларини йўлга қўйиш, соя-салқинда юрган эркакларни далага чиқариш ва ҳоказо) ўтмишда йўл қўйган хато ва камчиликлардан ўзи учун тегишли хулосалар чиқаришга, бу ишларга онгли муносабатда бўлишга унинг эътиборини қаратади ва бунинг уддасидан чиқади.

Саида раиснинг барча қилмишлари учун ундан ўч олмоқчи ёки колхозчилар ўртасида обрўсини кетказмоқчи эмас, балки унинг камчиликларини ўзига англатмоқчи ва бу билан унинг обрўсини янада улуғламоқчи, уни софдил коммунист, ажойиб раҳбар ва ташкилотчи, моҳир пахтакор эканлигини тасдиқламоқчи, колхозда меҳнат интизомини мустаҳкамламоқчи, коммунистлар орасида партия интизомини йўлга қўймоқчи.

Саида ана шу мақсад, ана шу ният йўлида ҳаракат қилади. Бу ишларни амалга оширишда Саида Қаландаров билан бир неча бор тўқнаш келади. Автор бу тўқнашувларни жуда ҳаётий ва ишонарли фактларда моҳирона тасвирлайди. Саида Қаландаров билан ҳар гал тўқнашганда ўзининг доно ва идрокли фикрлари билан ҳақ бўлиб чиқади. Чунки у колхоз коммунистларига, ўзига илм ва идрок берган партияга ва унинг изчил сиёсатига, йўл-йўриғига суянади.

Повестда ўқувчининг диққатини ўзига жалб қилувчи образлардан бири колхоз раиси Қаландаровдир. Қаландаров образини яратишда Абдулла Қаҳҳор оригинал приём қўллаган. Асарда партиянинг кадрлар тайёрлашдаги доно сиёсати тасвирланади, шахсни тарбиялашдаги коллективнинг тарбиявий кучи кўрсатилади.

Асардаги Қаландаров образи ҳаётий образдир. У аввалги шуҳрати билан ғурурланади, партия интизомини менсимайди, баъзи кишиларга (Эшон каби) қарам бўлиб қолади, совет хотин-қизларига ишончсизлик кўзи билан қарайди. У «ўқимаган бўлсам ҳам, планни ўқиганлардан яхшироқ бажараман» деб ҳеч кимга сўз бермайди, «уни танқид қилганларни кўкрагига тиззасини тираб, тилини суғуриб олишга» ҳам тайёр. У колхоз активларига ҳам, правление аъзоларига ҳам, умум колхозчиларга ҳам ўз сўзини ўтказиб келган. Натижада колхоз пахта, пилла планини бажариб келса ҳам баъзи кўзбўямачиликларга йўл қўйган. Колхозда маданий-оқартув ишлари пастлашиб кетган. Ишга яроқли эркаклар далада эмас, балки соя-салқинда ишлашга одатланиб қолганлар. Буларга Қаландаров муросачилик қилиб келган. Саида эса Қаландаровнинг бу камчиликларини тузатишга ҳаракат қилади.

Автор Қаландаровнинг ўз камчилигини сезса ҳам тез таслим бўлмаслигини, лекин бора-бора ўз ўтмишига ва ишларига танқидий қараб, тегишли хулосалар чиқаришга қобилиятли эканлигини жуда моҳирона тасвирлаб беради. Қаландаров баъзи ҳаётий фактларга дуч келганда «ўзини мўрт бўлгани учун синган»ни тушунади. Қаландаровнинг салбий ва ижобий томонларини биргаликда қўшиб тасвирлайди. Асарда воқеалар давомида Қаландаровнинг характери ва ишидаги нуқсонларини тузатиш учун интилиши бўртиб боради, унинг ижодий хислатлари янада ойдинроқ кўрина бошлайди. Бора-бора бу образга китобхоннинг меҳри ва ихлоси ортади. Кўз ўнгида моҳир пахта устаси, ташкилотчи ва раҳбар, софдил ва нуроний совет кишиси намоён бўлади.

Повестда район партия комитетининг секретари, тадбирли, доно ва чиниққан коммунист Тоҳир Носировнинг ёрқин образи яратилган. Носиров Саида каби ёш коммунистнинг ҳаёт ичида пишишга, дадил ва зийрак бўлишга ўргатади.

Повестда колхоз активларидан Умида, бригадир Исмоилжон, Усмонжон, Меҳри, Манзурахон каби образлар ҳам анчагина пишиқ образлардир. Зулфиқоров ва Эшон образларида автор ҳали ҳам жамиятимизда хотин-қизларга бой-феодалларча муносабатда бўлувчи, кишилар ҳисобига кун кўрувчи кишиларни фош этади.

Моҳир прозаик Абдулла Қаҳҳор асар тилини ишлашда ўзининг санъаткорлик қобилиятини, кўп йиллик тажрибасини яна бир марта кўрсатган. Персонажларнинг ўзига хос тил яратиш приёмлари, диалоглар, чуқур фикрларни қисқа жумлаларда бериши, ажойиб халқ мақолларидан усталик билан фойдаланиши, пейзажларнинг йирик фонда тасвирланиши ёзувчининг ўзбек тил бойлигидан нақадар кенг ва моҳирона фойдаланганлигидан далолат беради.

Ёзувчи Абдулла Қаҳҳорнинг бу янги повести ўзбек совет адабиётига қўшилган янги ва салмоқли ҳиссасидир.

А. АБРОРОВ,
филология фанлари кандидати.

[1] Абдулла Қаҳҳор, Синчалак. Ўзбекистон Давлат бадиий адабиёт нашриёти, 1959 йил.

ГЎЗАЛ ТОШКЕНТ

Гўзал Тошкент кўпдир чаман гул боғинг,
Гулдай яшнаб ҳуснинг, обод қучоғинг,
Бойликларнинг манбаидир ҳар тоғинг,
Сувинг шарбат, олтинга кон тупроғинг.
Пойтахти сен ботир ўзбек элини,
Ҳосил олдинг билиб ернинг тилини,
Ўстирдинг сен қаҳрамонлар хилини,
Гуллар билан ўралмоқда ҳар ёғинг.
Сен илму-фан ҳунарларнинг бўстони,
Шаънингда кўп ижодкорлар достони,
Сенда ўсдим, йўқдир кўнглим армони,
Ором бахшдир гуркираган қучоғинг.
Халқинг ғолиб, ҳар соҳада тўйинг бор,
Москвам бор, қанотинг бор, қўлинг бор,
Партиям бор, зафарларга йўлинг бор,
Фаровонлик сени бошдан оёғинг.

Шарифжон НУРХОНОВ,
Самарқанд шаҳри, Пушкин номли колхоз аъзоси.

Малакали темирйўлчи мутахассислар етиштирамиз

Коммунистик партиянинг XXI съезди мамлакатимизда эришилган катта муваффақиятларга якун ясаб, коммунизм қурилишининг янги етти йиллик планини белгилаб берди. Коммунистик жамият қурилишини кенг миқёсда авж олдириб юборувчи бу планда сиёсий ва хўжалик аҳамиятга эга бўлган жуда кўп тадбирлар белгиланган, совет кишилари олдига янги улуғвор вазифалар қўйилган.

Маълумки, ҳар қандай хўжалик вазифаларининг муваффақиятли ҳал қилиниши асосан кадрларга боғлиқ. Шунинг учун ҳам партиямиз В. И. Лениннинг бу ҳақдаги таълимотини ривожлантириб, совет кишиларининг етук ва ихтисосли кишилар бўлиб етишиши тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда.

СССР Олий Советининг «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида»ги Қонуни ўрта таълимнинг, ўрта мутахассис-техника ва олий мактабларнинг ролини оширишга ёрдам беради.

Тошкент темир йўл инженерлари институтининг коллективи бу оқилона қонунни муҳокама қилиб, бир неча тадбирларни кўришга киришди. Институтнинг ҳамма ўқиш программалари янги қонун асосида қайтадан кўриб чиқилмоқда.

1959—1960 ўқув йилидан бошлаб, институтнинг механика ва темир йўлни эксплуатация қилиш факультетларининг биринчи ва иккинчи курсидаги ўқишларни кечки сменада олиб бориш планлаштирилмоқда. Чунки, бу смена 10-синфни битириб ва армиядан бўшаб қабул қилинган студентлар учун қулайдир. Кундузги ўқишда эса икки йил темир йўл станциясида, вагон ҳамда локомотив депосида, йўлларни ремонт қилиш бўлимларида ишлаб, сўнг институтга қабул қилинган студентларгина ўқийдилар. Қурилиш, автомат, телемеханика-алоқа факультетларида эса, ўқиш кундузги сменада бўлиб, практик машғулотлар корхона ва қурилишларда ўтказилади.

Маълумки, темир йўл Тошкент бўлинмасига Салор, Раҳимов, Тошкент — товар, Тошкент — пассажир, Ҳамза ва Қизил тўқимачи темир йўл станциялари киради. Бундан ташқари Тошкент — пассажир, Тошкент — товар тепловоз ва паровоз деполари; вагонларни ремонт қилиш пункти темир йўлни ремонт қилиш дистанцияси ва автоматика алоқа бўлимлари ҳам шу бўлимга киради. Бу темир йўл бўлимларининг ҳаммасида студентлар кундузи ишлаб, кечқурун ўқишларини давом эттиришлари мумкин.

«Октябрь революцияси» Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводи ва темир йўл Тошкент бўлими студентларининг практика ўтказадиган асосий корхоналари бўлиб қолди.

Кундузи ишлайдиган студентлар махсус тузилган дарс жадвали асосида кечқурунлари ўқийдилар. Бу студентлар учинчи курсга ўтганларида, ишдан озод қилиниб, кундузги ўқишга кўчирилади. Янги тузилган ўқиш планида мавжуд ётоқхонани етарлик даражада кенгайтириш ҳам кўзда тутилган. Шу туфайли институтга янги қабул қилинадиган студентлар учун 500 ўринлик ётоқхона қурилмоқда.

Эски ўқиш планига кўра темир йўлни қуриш ва эксплуатация қилиш факультетларининг студентлари иккинчи курсни битиргач, «Умумий темир йўл курси» фанидан тажриба ўтказиш учун темир йўлнинг асосий хўжаликлари (станция, депо, дистанция, алоқа бўлими ва бошқалар) билан бир-бир ярим ҳафта юзаки танишиб чиқар эдилар. Аммо, бу тажрибадан асосий мақсад студентларни бўлажак мутахассисликларидан қатъий назар, умуман темир йўл хўжалиги билан таништириш эди. Янги планга кўра шу йилдан бошлаб қурилиш факультетининг студентлари Ашхобод, Тошкент ва Қозоқ темир йўллари қурилиш объектларида ишлайдилар.

Темир йўлни эксплуатация қилиш факультетининг иккинчи курсини тугатган студентларнинг узоққа тез юрадиган ва Ўрта Осиё темир йўлларида пассажир ташийдиган поездларда поезд мастери, радио механиги, бригада бошлиги ва вагон проводниги бўлиб ишлашлари институт ва темир йўл Тошкент бўлимида маъқулланди. Шу мақсадда 135 студент имтиҳон топшириш учун тайёргарлик кўрмоқда. Бу эса, студентларга сигнал ва ҳаракатлар бўйича қўлланмани ҳамда темир йўлни техника эксплуатация қилиш қоидаларини ўрганишга ёрдам беради.

Суратда: бош инженер ўртоқ Б. А. Киницкий (чапда) дипломант А. Крикбоевнинг диплом ишини кўздан кечирмоқда.
Э. Худойберганов фотоси.

Учинчи ва тўртинчи курс студентлари уй-жой қурилишида, темир йўлни реконструкция ва ремонт қилишда, станцияларда ҳар хил вазифалар (пост навбатчиси, станция бўйича навбатчи)да ишлайдилар.

Студентларнинг билим савиясини ошириш учун институт маъмурияти ишлатилиши мумкин бўлган кўп механизмларни муассаса фондидан ўз фондига ўтказиб олди. Бу механизм ва ҳархил қурилиш машиналари учун институт майдонидан жой ажратилиб, у ерда бетон қориш, ғиштни пакет ва пачка қилиб 2-3 қаватларга кўтариш каби бир қанча қурилиш процесслари ўрганилади.

Шу йилдан бошлаб институтнинг 4 ва 5-курс студентларига практикага кетиш вақтида диплом темаларини бериш кўзда тутилади. Студентлар практикани ўтаб, материалларни йиғиб келадилар. Бу материаллар эса диплом иши учун асосий манба бўлиб қолади.

Ҳозир диплом ёзишга киришиб, уни тамомлай деб қолган дипломантларнинг ишлари муассаса ва корхоналардаги муҳим проблемаларга бағишланган. Бу ишда депо, ТВРЗ ва Ташгипротранс институтининг инженерлари дипломантларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Студентлардан А. Яковлев, А. Крикбаев, М. Шапирова ва В. Авдониналар бош инженер Б. А. Киницкий бошчилигида Қозоқ темир йўлидаги Чу, Луговая, Жамбул ва Чимкент станцияларини қайтадан қуриш ва тараққий эттириш устида диплом иши ёзишмоқда.

«Октябрь революцияси» заводининг қайтадан қурилиши муносабати билан «Локомотив ва вагонлардан фойдаланиш» кафедрасида янги темалар устида иш олиб борилмоқда. Бу ишга дипломантлар ҳам жалб қилинган. Бундан ташқари Тошкент тепловоз депосидаги ТЭ-3 маркали тепловозларни ремонт қилишга бағишланган йигирмадан ортиқ илмий иш ёзилмоқда.

Шундай қилиб институт коллективи Тошкент, Ўрта Осиё ва Қозоғистон темир йўллари корхоналари билан яқиндан алоқада бўлиб, малакали мутахассислар етиштиришда ана шундай фойдали тадбирларни амалга оширмоқда.

И. ИБРОҲИМОВ,
Техника фанлари кандидати, доцент.

БУГУН ТУРКИСТОН ҲАРБИЙ ОКРУГИНИНГ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИГА 40 ЙИЛ ТЎЛАДИ

Шонли байрамингиз қутлуғ бўлсин, содиқ посбонлар!

Оддий солдат М. Булатов ҳарбий хизматни аъло даражада ўтамоқда. У жанговар сиёсий тайёргарликда юқори кўрсаткичларга эришаётир. Мерган пулемётчи М. Булатовни бўлинмада жуда ҳурмат қилишади.

ПРОПАГАНДИСТ-ВЕТЕРАНЛАР

1957 йилда Тошкент Округ Офицерлар Уйи ҳузурида пропагандист-ветеранлар Советн тузилган эди. Ҳозир унга А. Д. Калачов раислик қилмоқда. Советга 21 кекса пенсионер аъзодир. Уларнинг ҳаммаси ҳам Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун мардона кураш олиб борган кекса коммунистлар, собиқ партизанлар ҳамда граждалар урушининг қатнашчиларидир.

Ветеранларимиз ёшларга Туркистон қўшинларининг босиб ўтган шонли йўли, Туркистон ўлкасида социалистик революциянинг ғалабаси ва босмачилар билан қилинган жанглар ҳақидаги ўз таассуротларини сўзлаб берадилар, лекция ва суҳбатлар ўтказадилар.

Ветеранлар Совети аъзолари Туркистон Ҳарбий Округининг 40 йиллик юбилейи олдидан пойтахтимиздаги «Таштекстильмаш», «Ташсельмаш», ирригация машинасозлиги заводлари, Қишлоқ хўжалик министрлиги, темир йўл депоси ишчи ва хизматчилари билан учрашувлар ўтказдилар.

Советнинг ўзбек группаси аъзоларидан граждалар урушининг қаҳрамонлари Икром Каримов, Мирзакарим Халилов, Саидмурод Тошхўжаев, Саидnуъмон Ёқубхўжаев, Шомирза Холмуҳамедов ўртоқлар кексаликларига қарамай актив пропагандист сифатида ҳормай-толмай иш олиб бормоқдалар.

В. БОГОМОЛОВ,
Тошкент Округ Офицерлар Уйи ҳузуридаги пропагандист-ветеранлар Советининг масъул секретари.

Қўшинлар севган ансамбль

Совет ҳукуматининг атоқли давлат арбоби К. Е. Ворошиловнинг ташаббуси билан бундан 20 йил илгари Туркистон округи қўшинлари бадиий ҳаваскорларидан иборат ашула ва рақс ансамбли вужудга келган эди.

Ансамблнинг ташкил топиши Туркистон қўшинларининг маданий ҳаётида катта воқеа бўлди. Ансамбль округ қўшинларининг шахсий состави ўртасида рус классик ва ҳозирги замон музикаси, ашула ва рақсларини кенг ёйди.

Ансамбль ижрочиларининг солдат клублари, опера театри ва концерт заллари саҳналаридаги дастлабки чиқишлариёқ катта муваффақият қозонди. Бу уюшқоқ коллектив тезда бутун Туркистон округи қўшинлари ўртасида шуҳрат қозонди.

Улуғ Ватан уруши йиллари ансамбль солистлари композиторлар ва шоирлар билан ҳамкорликда она-Ватанга муҳаббат, душманга нафрат туйғулари билан тўлиб-тошган адабий-музикали композициялар тайёрлади. Коллектив ўз санъати билан жангчиларни ғалабаларга илҳомлантирди. Уруш йилларида ансамбль совет қўшинлари турган Эронга 3 марта гастроль сафари билан борди. Эрон аҳолиси ансамбль артистларининг ҳар бир концертини зўр қизиқиш билан томоша қилди.

Урушдан сўнгги йилларда артистларнинг ижрочилик маҳорати янада ўсди. Ансамбль кўпгина машҳур санъаткорларни тарбиялаб етиштирди. Улар ҳозир республикамизнинг кўпгина театр ва ижодий коллективларида ишламоқдалар.

Ҳозирги вақтда ансамблнинг состави 60 кишидан иборат бўлиб, унда хор ва рақс группалари ҳамда оркестр бор. Бу ижодий коллектив Ўрта Осиё республикалари пахтакорлари, завод ва фабрика ишчиларига ҳам камунали маданий хизмат кўрсатмоқда.

Жанговар традициялар ойнаси

Округ Офицерлар Уйи биносининг катта залида Турикстон Ҳарбий Округининг 40 йиллигига бағишланган виставка ташкил қилинди.

Виставка 5 бўлимдан иборат. «Туркистонда Октябрь социалистик революцияси» деб аталувчи бўлимда Туркистон ва Тошкентдаги Октябрь революциясининг актив қатнашчилари А. Я. Першин, В. С. Ляпин, А. Бобожонов, А. Иброҳимов ўртоқларнинг портретлари қўйилган. Шунингдек, бу бўлимда Тошкент шаҳрида 1917 йилнинг октябрида бўлиб ўтган кўча жангларини ифодаловчи материаллар ҳам бор.

Бўлимдаги 1-Тошкент революцион отрядининг 1918 йил бошларида Тошкентдан Оренбург фронтига жўнаши, Туркистон АССРнинг ташкил этилишини тасвирловчи расмлар ҳам киши диққатини ўзига жалб қилади.

«Туркистонда чет эл ҳарбий интервенцияси ва граждалар уруши» бўлими материаллари Туркистон Ҳарбий Округининг Туркистон халқлари озодлигини сақлаб қолишдаги буюк хизматларини кўрсатиб турибди. Туркфронтнинг биринчи галдаги вазифалари қисқа муддат ичида Урол ва Оренбург областларини эгаллаш, Туркистонга экспедиция юбориш, Жанубий фронтнинг сўл қанотидаги ҳаракатлар муносабати билан Царицинга ҳужум тайёрлашдан иборат эди. «Туркфронт қўшинларининг 1917 йил ноябрь — 1919 йил ёз ва кузидаги жанговар йўли» деб аталувчи катта схемадан бу вазифаларнинг қандай бажарилганлигини кўриш мумкин. Виставка стендларидан ўрин олган М. В. Фрунзенинг «Бухоро операцияси» деб аталувчи экспонат Туркистондаги контрреволюциянинг таянчи бўлган Бухоро амирлигининг тор-мор келтирилишини акс эттирса, рассом В. Кайдаловнинг «Ҳаёт келди» картинаси ўзбек халқининг озод ва эркин ҳаётини бадиий ифодалайди.

Виставка тамошабинни шу округда тарбияланган генерал-майор Аҳмадхон Султон, подполковник Б. Бобоев, полковниклардан С. Нурмағамбетов, Умаров каби Улуғ Ватан урушининг ажойиб қаҳрамонлари билан таништиради.

Уруш йиллари жангчиларимиз учун республика ёшлари қуриб берган «Ўзбекистон комсомоли» бронепоезди ва Йўлдош Охунбобоевнинг фронтга совғалар олиб боришини тасвирловчи расмни кўрар экансиз, ўзбек халқининг фронтдаги жангчилар билан доимо ҳамнафас яшаганлигини ҳис этасиз.

Бундан ташқари виставкада округ қўшинлари ўртасидаги ўқув ва тайёргарлик ишлари, округнинг илғор офицерлари ва уларнинг ҳаётини кўрсатувчи хилма-хил экспонатларни ҳам учратиш мумкин.

Виставкани пойтахт меҳнаткашларидан ташқари Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларидан келган тамошабинлар ҳам зўр қизиқиш билан кўрмоқдалар.

С. МУСАЕВ.

Совет Иттифоқи қаҳрамони Ботир Бобоев

Улуғ Ватан уруши даврида ўзбек халқи ҳам қардош халқлар қаторида муқаддас она тупроқ учун мардона жанг қилди. Ўзбек жангчилари орасидан ожойиб, довюрак офицерлар етишиб чиқди. Шулардан бири Ботир Бобоев эди. Батарея командири Бобоев Днепр дарёсидан кечиб ўтиш пайтидаги шиддатли жангларда ёвга қарши қаҳрамонона жанг қилиб қаттиқ ярадор бўлди. Лекин у оғир жароҳатга қарамай, жанг майдонини ташлаб кетмади, ўз қўл остидаги жангчилар билан душманни шафқатсиз қирди. Жанг қилиш маҳорати ва жасорати учун Б. Бобоев бир неча марта орден ва медаллар билан мукофотланди.

Гитлерчи фашист босқинчиларининг охирги қалъаси — Берлин шаҳрини штурм қилишда Ботир Бобоев ҳам ўз батареяси билан қатнашди. Бу вақтда ўлим талвасасига тушган душман сўнгги қаршилик кўрсатмоқда эди. Бобоев командирлик қилаётган батареянинг тўп расчётлари сафдан чиқиб қолди. Лекин довюрак ва ҳушёр Ботирнинг бир ўзи қолган ягона тўпни ишга солиб душман устига ажал ўқларини ёғдира бошлади. Ана шу жангда кўрсатган фидокорлик ва қаҳрамонлиги учун старший лейтенант Бобоев Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон олди ҳамда Ленин ордени билан мукофотланди.

Ботир Бобоев ҳозир подполковник унвонига эга. У пойтахтимизнинг Октябрь район Ҳарбий комиссари вазифасини бажармоқда. Ўртоқ Бобоев ёшларни Ватан мудофааси учун доим тайёр туриш руҳида тарбиялаш ишига катта ҳисса қўшмоқда.

Э. АЛЬМУҲАМЕДОВ.

Туркистон жангчилари Ватан уруши фронтларида

Туркистон ҳарбий округининг жангчилари Улуғ Ватан урушининг тарихига шонли саҳифалар ёзиб қолдирдилар. Улуғ Ватан урушининг қарийб ҳамма фронтларида туркистонлик жангчилар қаҳрамонлик кўрсатиб, Улуғ Ватанимиз ва жонажон Коммунистик партиямизга чексиз содиқ эканликларини намойиш қилдилар.

Ватанимиз пойтахти Москва учун олиб борилган жангларда генерал-майор И. В. Панфилов дивизиясининг жангчилари айниқса зўр шуҳрат қозондилар. Совет Иттифоқининг Қаҳрамони И. В. Панфиловнинг номи эндиликда бутун дунёга машҳур.

Иван Васильевич Панфилов 1935—1937 йилларда Тошкентдаги В. И. Ленин номли пиёда аскарлар мактабида ўқитувчи бўлиб ишлаган. Унинг миллий ҳарбий кадрлар тайёрлаш ва тарбиялашдаги хизмати ғоят каттадир.

Генерал-майор Панфиловнинг дивизияси 1941 йилда ташкил этилган бўлиб, Москва учун олиб борилган жанговар операцияларда актив қатнашди. Бу дивизия 14 октябрда Волоколамскдан 30 километр ғарб томонда жойлашган Буличево совхозида биринчи марта душман билан тўқнашиб, унга катта зарба берди. Бу жангда Тошкентдаги В. И. Ленин номли пиёда аскарлар мактабини 1941 йилда битириб чиққан жуда кўп командирлар операцияга яхши раҳбарлик қилдилар.

Мазкур дивизиянинг гвардиячилари Москва бўсағаларида душманнинг тўрт баравар кўп кучга эга бўлган қўшинларига қарши курашиб, ўз позицияларини қўлда сақлаб қолдилар ва кескин суратда қарши атакага ўтиб, гитлерчиларнинг 2-танк, 29-моторлашган, 11 ва 110-пиёда аскар дивизияларини тор-мор келтирдилар. Натижада 9 минг фашист ўлдирилди, 80 дан ортиқ танк, жуда кўп миномёт ва бошқа қуроллар ишдан чиқарилди.

Панфиловчи капитан М. М. Валитов ва унинг 30 дан ортиқ жангчилари ажойиб қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар.

Москва учун жангларда ўзбек офицерлари ва солдатларидан М. Иброҳимов, Қурбон Умаров, Аҳмад Алиев, Иброҳим Юсупов, Рўзи Остонақулов ва бошқалар катта шуҳрат қозондилар.

1941 йил октябрь жангларида Тошкентли Н-қисм жангчилари ва командирлари ҳам қаҳрамонона жанг қилдилар. Улар бир йиллик жанговар ҳаракатлари давомида аҳоли яшайдиган 102 та пунктни, шу жумладан Солнечногорск шаҳрини, Луговая ва Волоколамск темир йўлларини душмандан тозаладилар ва бу жангларда ўн мингдан ортиқ гитлерчиларни қириб ташладилар.

Пойтахт остонасида тор-мор келтирилган гитлерчилар ва уларнинг шериклари 1942 йил ёзида Сталинградга катта ҳужум бошладилар. Ватанимиз яна жиддий хавф остида қолди. Ана шу даврда партия «Бир қадам ҳам орқага чекиниш йўқ!» деган шиорни майдонга ташлади. Партия чақириғига жавобан бошқа қардош миллатларнинг жангчилари сингари Ўрта осиёлик жангчилар ҳам Сталинград мудофаасида сабот ва матонат билан жанг қилдилар. Озод Шарқнинг 11 фарзанди Сталинград бўсоғасида қўшинларимиз етиб келгунча ўзлари ишғол қилиб турган тепаликни сўнгги нафасларигача қадар ушлаб турдилар. Тенгсиз жангларда улар душманнинг 300 солдатини қириб ташладилар. Лейтенант М. Кабрибов бошчилигидаги бу жангчиларнинг ҳаммаси ўзларининг жанговар постларида қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Лекин гитлерчиларни ўтказмадилар. Улардан 9 таси ўзбек, 1 таси қозоқ ва 1 таси татар эди.

Гвардиячи сержант Яков Павлов бошчилигидаги кўп миллатли жангчилар ҳам шаҳар марказидаги бир уйни ана шундай матонат билан ҳимоя қилдилар. Улар бу уйни мустаҳкам қалъага айлантириб, 58 кун мобайнида уни гитлерчилардан ҳимоя қилиб турдилар. Улар орасида украинлардан Сабгайдо ва Глушченко, грузинлардан Мосияшвили ва Степаношвили, ўзбеклардан Турғунов, қозоқлардан Мурзаев, абхазлардан Суқба, тожиклардан Турдиев, татарлардан Рамазановлар бор эди.

Тошкентдаги Ленин номли пиёда аскарлар мактабининг собиқ курсанти офицер Мамасоли Жабборовнинг моторлашган ўқчи ротаси 1942 йил ноябрида гитлерчиларнинг икки полкига қарши курашиб, уни чекинишга мажбур этди. Шиддатли жанглар давомида душманнинг 400 солдат ва офицери ўлдирилди ҳамда 230 таси асир олинди.

Ленинград блокадаси халқимизнинг ҳеч қачон хотирасидан чиқмайди. Душман қуршовида қолган революция бешиги — Ленинградни, бутун совет халқи, Совет Иттифоқидаги барча миллатлар ва халқлар бир ёқадан бош чиқариб ҳимоя қилдилар. Улар бу билан ўзларининг улуғ рус халқи олдидаги интернационал бурчларини шараф билан адо этдилар.

Душман қуршови ичида қолган солдат Қаюм Раҳмонов тенг бўлмаган кучларга қарши курашда 32 фашистни қирди. Гитлерчи газандалар уни асир олиш учун келганларида қаҳрамон йигит оёғи тагига граната ташлаб яна беш гитлерчини ўлдирди ва ўзи ҳам қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Унинг ёнидан топилган мактубда бундай оташин сўзлар ёзилган:

«Ҳаёт бу — ватан демакдир. Ватан — менинг оилам, менинг шонуҳратим, менинг мамлакатимдир.

Фашистлар Совет мамлакатига бостириб кирганларида мен Фарғона водисининг ҳаёжонга келганини ҳис қилдим. Ўшанда соф юраги уриб турган ҳар бир ўзбек ўзига «олдингга отил, душманни тўхтат, ўз хонадонингни, ўз оилангни ҳимоя қил!» деди. Мен ҳам Ленинградга келдим.

Москвасиз, Ленинградсиз, Совет Россиясисиз озод Ўзбекистон бўлиши мумкин эмас».

Ленинград фронтининг Волхов томонида ўзбек халқининг бошқа бир асл фарзанди Тўйчи Эрйигитов рус жангчиси А. Матросов изидан бориб, унинг ўлмас маҳоратини такрорлади. У ўз танаси билан душманнинг ўқ сочиб турган пулемёт нуқтасини қоплаб, қўшинларимизнинг олға силжишини таъминлади. Унга бу жасорат учун Совет Иттифоқининг Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

Улуғ рус халқи етакчилигида бошқа миллат жангчилари билан бирга туркистонлик жангчилар ҳам Европа халқларини фашизм асоратидан халос қилиш учун курашдилар. Шарқий Пруссиядаги немис-фашист қўшинларини тор-мор келтиришда биринчи ўзбек генерали Собир Раҳимовнинг дивизияси катта операцияда қатнашди. Собир Раҳимов немисларнинг мустаҳкам қалъаси бўлган Данцигни штурм қилишда қаҳрамонларча ҳалок бўлди.

Ўрта осиёлик бошқа жангчилар ҳам ана шундай қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар.

И. В. Сталин айтганидек, Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун берган жуда кўп қурбонларимиз, уруш давомида халқимиз тортган беҳисоб машаққат ва азоб уқубатлар, мамлакат ичкарисида ҳамда фронтларда қилинган фидокорона меҳнат бекор кетмади. Иккинчи жаҳон урушида совет халқи оламшумул тарихий ғалабага эришди. Бу ғалабаларнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси — Коммунистик партиядир.

Эндиликда совет халқи КПСС XXI съездининг қарорларига амал қилиб, ана шу ғалабаларни қўлда сақлаб қолиш учун, урушга қарши, бутун дунёда тинчлик ўрнатиш учун сабот билан кураш олиб бормоқда.

Т. ЭРНАЗАРОВ.

Комсомол аъзоси старший сержант М. Гавриленко бошчилигидаги расчет жанговар вазифани аъло даражада бажаради. Расчет командири М. Гавриленко солдатларга ҳарбий техникани яхши ўрганганн учун старший сержант унвонини олишга муваффақ бўлди. Расчет аъзоларига эса ташаккурнома эълон қилинди. Суратда: старший сержант М. Гавриленко командирлигидаги расчет машқ майдонида.

ШОНЛИ 40 ЙИЛЛИК

Е. МАЛЬЦЕВ,
Генерал-лейтенант,
Туркистон ҳарбий округи Ҳарбий Советининг аъзоси, сиёсий бошқарма бошлиғи.

Ўрта Осиё республикалари меҳнаткашлари, округимиз солдатлари, офицерлари ва генераллари Туркистон фронтининг ташкил этилганига 40 йил тўлганлигини нишонламоқдалар.

Туркистон фронти (кейинча бу фронт Туркистон ҳарбий округига айлантирилган) солдатлари Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари тарихида жуда катта роль ўйнади.

Октябрь қуролли қўзғолони кунларида революцион солдатлар Тошкентда бўлиб ўтган кўча жангларида фаол қатнашдилар. Бу ерда тузилган қизил гвардиячи отрядлар ва Туркистон Совет республикаси ёш Қизил Армиясининг қисмлари 1918 йил январь ойида Оренбург ёнида биринчи марта дутовчилар устидан ғалаба қозондилар, февраль ойида эса Ростовцево станциясида революцион Тошкентга таҳдид солиб турган оқ казакларни тор-мор келтирдилар. Шундан сал кейин Қўқон буржуа «автомониясн»нинг контрреволюцион кучларини тор-мор этдилар.

Революцион кучларнинг бу дастлабки муваффақиятлари Туркистон большевикларига жуда муҳим ташкилий тадбирларни амалга ошириб, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашлари учун қулай имкониятлар яратиб берди. Ишчи-деҳқон ва мусулмон депутатлари Советларининг фавқулодда Ўлка съездида (1918 йил апрель) Туркистон Автоном Совет Республикаси тузиш тўғрисида тарихий қарор қабул қилинди.

Туркистон большевиклари жуда оғир шароитларда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун кураш олиб бордилар. Эсерлар, меньшевиклар ва оқ гвардиячилар Англия агентураси, сўнгра эса чет эл интервенцияси ёрдамида Закаспийда контрреволюцион тўнтарилиш уюштирдилар ва ёвуз террор режимини ўрнатдилар. Ташкил этилган Закаспий фронти Совет Туркистонининг анча вақтгача Кавказ билан алоқасини узиб қўйди. Оренбург районида оқ казакларга қарши, Актюбинский фронтида Туркистоннинг Совет Россиясининг маркази билан алоқасини узиб қўйган кучларга қарши шиддатли жанг борарди.

Коммунистик партия Марказий Комитети ва шахсан Владимир Ильич Ленин Туркистон Республикаси меҳнаткашларига шошилинч равишда ёрдам уюштирадилар.

Туркистон блокадасини ёриб ўтиш учун 1919 йил 14 августда М. В. Фрунзе қўмондонлиги остида Туркистон фронти тузилади. Туркфронт жангчилари оқ казаклар армиясига қарши қатъий ҳужум бошлайдилар.

В. И. Ленин ташаббуси билан 1919 йил 8 октябрда партия Марказий Комитети Ўрта Осиёга Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг Туркистон ишлари бўйича комиссиясини ташкил этиш ва юбориш тўғрисида қарор қабул қилди. Туркомиссия Тошкентга келиб, партиявий-сиёсий ва хўжалик ишларини қизитиб юборди.

Туркфронт жангчилари 1920 йил 21 мартда Семиречье фронтида қатъий ҳужумга ўтдилар. Туркфронт жангчилари душманга шимол томондан туриб зарба бераётган бешинчи армия билан ҳамкорликда жанг қилиб, операцияни тез ва муваффақиятли тугалладилар. Семиречье фронти ҳам тугатилди.

Фарғона водисида 1919 йили босмачилик ҳаракати катта хавф бўлиб қолди. Бу ерда 40 дан ортиқ каттакичик босмачилар тўдаси Мадаминбек қўмондонлиги остида ҳаракат қиларди. Босмачилар терроридан қўрққан, ҳамда бойлар ва муллалар алдовига учган деҳқонлар, майда ҳунармандлар босмачиларни қувватлаб турар, уларга йигит бўлиб ёлланар эди. Бу аҳвол Совет жангчиларининг курашида катта қийинчилик туғдирарди. Босмачилар ғоят маккорлик ва эпчиллик билан ҳуруж қилардилар.

Маҳаллий партия дружиналари, комсомолларнинг жанговар отрядлари, милиция ва «қизил таёқчи» партизанларнинг кўнгилли отрядлари босмачиларни тор-мор келтиришда катта ҳисса қўшдилар.

1920 йилнинг биринчи ярмида Хива хонлигининг диктатори Жунаидхоннинг асосий кучлари тор-мор келтирилди. Шу йил август ойида Бухоро революцион кучлари коммунистлар бошчилигида амирга қарши қўзғолон кўтардилар. Революция кўтарган халқ Туркфронт қўмондонлигидан қуролли ёрдам беришни сўради. Туркфронт жангчилари Бухоро меҳнаткашларига ёрдам бериши натижасида Бухоро амирлиги тугатилади. Амирликнинг емирилиши билан Туркистонда сўнгги ички фронт ва контрреволюциянинг хавфли маркази йўқ қилинди.

Босмачиликни тугатиш ва Туркистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун олиб борилган курашга Фрунзе, Будённий, Каменев, Дибенко, Апанасенко ўртоқлар сингари талантли ва ажойиб қаҳрамон командирлар бошчилик қилдилар. Совет Армиясига машҳур бўлган Петров, Соколовский, Лучинский, Собир Раҳимов, Тимошко, Шайдаков, Лященко ва бошқа кўпгина кишилар ўз командирлик маҳоратларини мана шу жангларда оширдилар ва чиниқдилар.

Душманларни тор-мор келтиргач, округ солдатлари ўз ҳарбий маҳоратлари ва умумий билимларини оширишга киришдилар. Бу йиллари улар Совет ҳокимиятининг мустаҳкамланиши учун актив кураш олиб бордилар. Юзлаб жангчилар, командирлар ва комиссарлар маҳаллий Советларнинг аъзолари бўлиб сайландилар ва аҳоли ўртасида сиёсий-тарбиявий иш олиб бордилар, меҳнаткашларга халқ хўжалигини тиклашда кўмаклашдилар.

Фашистлар Германияси 1941 йил 22 июнда Советлар Ватанига қарши тиш-тирноғигача қуролланган 190 дивизия билан ёвузларча ҳужум қилди. Мамлакатимиз ҳаёти хавф остида қолди.

Мана шу энг оғир кунларда бизнинг округимизда анчагина ҳарбий қисмлар ташкил этилиб, немис фашистларига қарши жангга жўнатилди. Масалан, генерал Панфилов қўмондонлиги остида Олмаотада тузилган дивизия Москва остоналаридаги жангларда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди ва гвардиячи унвонини олди. Полковник И. В. Капров командир бўлган полкнинг 28 қаҳрамони 1941 йил 16 ноябрда Дубосеково разъезди яқинида тўрт соат мобайнида душманнинг 50 танкини ўз позицияларига яқинлаштирмай тутиб турди ва 14 танкни ёндириб юборди. Бу ажойиб қаҳрамонликлари билан 28 панфиловчи тарихда ном қолдирди.

Ўзбекистонда ташкил этилган И. В. Зимин қўмондонлиги остидаги дивизия ҳам Москвани ҳимоя қилишда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди. Сталинград жангида Туркистонлик кўп жангчилар Совет қуроли афзаллигини ва совет жангчисининг мустаҳкам иродасини намойиш қилдилар.

Кавказда 83 тоғ ўқчи дивизияси полковник А. А. Лучинский қўмондонлиги остида гитлерчиларни зор қақшатди. Шунингдек, генерал Собир Раҳимов тузган дивизияси ҳам Кавказда муваффақиятли кураш олиб борди.

Хуллас, туркистонлик жангчилар Ватанимиз тупроғидан душманларни қувиб чиқариш ва уларга ўлим зарбасини беришда бошқа қардош халқлар билан биргаликда бир ёқадан бош чиқариб, мардонавор жанг қилдилар. 97 қозоқ, 75 ўзбек, 16 туркман, 15 тожик, 12 қирғиз жангчилари Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди.

Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугалланганига 14 йилдан кўп бўлди. Совет кишилари қаҳрамонона меҳнат қилиб, шу вақт ичида мамлакатимиз халқ хўжалигини тикладилар ва янада тез суръатлар билан ривожлантирдилар. КПСС XXI съезди мамлакатимизнинг ижтимоий тараққиётнинг янада янги босқичига — коммунистик қурилишни кенг авж олдириш даврига қадам қўйганлигини бутун дунёга баралла эълон қилди. Совет халқи бу улуғвор вазифани муваффақиятли ҳал этмоқда.

Совет ҳукуматининг халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун олиб бораётган одил сиёсати АҚШ бошчилигидаги империалистик давлатларнинг қаршилигига учрамоқда. Мана шундай шароитда мамлакатимиз қуролли кучлари олдида социалистик Ватанимиз куч-қудратини янада мустаҳкамлаш, сиёсий ва ҳарбий ҳушёрликни ошириш, мамлакатимиз чегараларининг даҳлсизлигини ҳамма чоралар билан сақлаш вазифаси турибди. Барча совет солдатлари қаторида Туркистон ҳарбий округининг жанговар солдатлари ва офицерлари ҳам шу вазифаларни бажариш учун қунт билан сиёсий ва ҳарбий билимларини оширмоқдалар.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони И. Поляков жангчилар орасида турли темаларда тез-тез лекция ва суҳбатлар ўтказиб туради. Поляков Улуғ Ватан уруши даврида орудия командири бўлиб, ажойиб қаҳрамонлик кўрсатган. Унинг номи бутун мамлакатимизга ёйилган. Шунинг учун ҳам жангчилар унинг суҳбатларини зўр қизиқиш билан тинглашади. Суратда: И. Поляков жангчилар билан суҳбатлашмоқда.

А. Асанов фотолари.

Чет элларда

Совет балети артистларининг Латин Америкаси мамлакатларидаги гастроллари тамом бўлди

БУЭНОС-АЙРЕС, 12 август. ТАСС мухбири М. Артюшенко хабар беради: Совет балети артистларининг Латин Америкаси мамлакатларидаги гастроллари икки ойдан ортиқ вақт давом этиб, тамом бўлди. Совет артистлари Венесуэла, Колумбия, Мексика, Куба, Ямайка, Бразилия; Чили ва Аргентинада концертлар бердилар. Улар қўйиб берган 42 концертни 140 минг киши томоша қилди. Томошабинлар орасида Бразилия президенти Кубичек, Чили президенти Алессандри, Ямайканинг ва Каракас шаҳрининг губернаторлари, министрлар, атоқли сиёсий, жамоат ва маданият арбоблари бор эди. Кўпчилик мамлакатларда билетларнинг ҳаммаси гастроллар бошланишидан анча илгари сотилиб бўлган эди.

Совет балети усталарининг ҳамма концертлари зўр муваффақият билан ва томошабинларнинг гулдурос қарсаклари остида ўтди. Совет балети санъатига қизиқиш шунчалик зўр эдики, Бразилияда уч концертни спорт стадионларига кўчириш тўғри келди.

Ҳамма матбуот органлари совет балети артистларининг маҳоратига юксак баҳо бермоқда. Музика танқидчиси Герман Вильгельм Гаванадан юборган ва «Буэнос-Айрес музикаль» газетасида босилиб чиққан махсус ахборотида бундай деб ёзади: «Ўн бир совет солисти Куба томошабинларини қойил қилди. Томошабинлар уларни ўринларидан туриб, давомли қарсаклар билан табрикладилар. Артистларнинг ҳаммаси, мутлақо ҳаммаси рақс техникасини мукаммал эгаллаганлар».

Чили театр танқидчиси Антонио Андраде «Эль меркурио» деган йирик буржуа газетасида босилиб чиққан хабарида концерт номерларининг ҳаммаси беистисно, ўзининг ижро этиш маҳорати билан томошабинларга жуда маъқул бўлди, деб таъкидлайди. «Ҳар бир артист, — деб ёзади у, — ижро этиш техникасини аъло даражада эгаллаб, ёқимлилиги, латофати, ўзига хос ижодкорлиги ва жўшқинлиги билан мафтун этади».

Кўпгина матбуот органлари, жумладан «Эль сигло», «Нотисиас де ой» газеталари совет балети артистларининг гастроллари СССР билан Латин Америкаси мамлакатлари ўртасида маданий алоқаларини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб таъкидламоқдалар.

Кеча совет артистлари Ватанларига жўнаб кетдилар.

СССР НИНГ ТИНЧЛИКСЕВАР ТАШҚИ СИЁСАТИНИ ИСБОТ ЭТУВЧИ ЯНА БИР ДАЛИЛ

ПЕКИН, 12 август. (ТАСС). Хитой Халқ Республикасининг матбуоти ва жамоатчилиги СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг атом билан қуролланишга қарши Европа федерацияси раҳбарларига юборган мактубини Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатни амалга ошираётганлигини исбот этувчи янги бир далил деб ҳисобламоқда. Совет Иттифоқининг раҳбарлари ялпи қирғин қуролининг ҳамма турларини қўлланиш ва синашни тақиқлашга астойдил интилмоқдалар.

Газеталар, Совет Иттифоқи ядро синовларини тўхтатиш атом ва водород қуролини тамомила тақиқлаш ва ядро қуролининг мавжуд ҳамма запасларини тугатиш йўлидаги биринчи қадам деб ҳисоблаётганлигини таъкидламоқдалар.

«Женьминь Жибао» газетаси Совет Иттифоқи ядро қуроли синовларини биринчи бўлиб ўтказмаслик мажбуриятини ўз зиммасига олишга тайёр эканлигини уқтириб ўтади.

Газеталарнинг таъкидлаб ёзишича, Совет ҳукуматининг бир неча марта қилган даъватига қарамай, Америка Қўшма Штатлари ва Англия синовларни тўхтатишга ҳаракат қилмаётирлар ва Ғарб давлатларининг салбий позицияси барча халқлар кутаётган битимга келишга халақит бермоқда.

ПРЕЗИДЕНТ ЭЙЗЕНХАУЭРНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ВАШИНГТОН, 12 август. (ТАСС). Геттисбергда (Пенсильвания штати) тўхтаб ўтган президент Эйзенхауэр бугун матбуот конференцияси ўтказди. Эйзенхауэр матбуот конференциясида СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШга қиладиган сафари тўғрисида мухбирлар томонидан берилган саволларга жавоб қайтарди.

Америка телеграф агентликларининг Геттисбергдан хабар беришларича, президент ўзаро визитлар вақтида Н. С. Хрушчев билан қиладиган суҳбатларим Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларда вазиятни яхшилайди, деб умид билдирган.

Юнайтед пресс интернейшнл агентлигининг хабарида бундай дейилади: Президент айтдики, 1945 йилда бошланган «совуқ уруш» халқаро муносабатларда шундай боши берк кўчага олиб келдики, менинг фикримча, ҳар бир давлат арбоби эндиликда ана шу боши берк кўчадан чиқмок учун қўлидан келган ҳамма чораларни кўрмоғи керак. Президент, Н. С. Хрушчев билан бўладиган ўзаро визитларга худди шу нуқтаи назардан қарайман, деди.

Юнайтед пресс интернейшнл агентлигининг хабар беришича, Н. С. Хрушчев билан бўладиган ўзаро визитлар тўғрисидаги қарор АҚШнинг собиқ давлат секретари Даллес ўтказиб келган сиёсатдан чекинишдан иборат деган фикрни президент Эйзенхауэр инкор қилган. Эйзенхауэрнинг айтишича, у ва Даллес Эйзенхауэрнинг Н. С. Хрушчев билан учрашиш имконияти тўғрисидаги масалани бир вақтлар муҳокама қилганлар.

Ассошиэйтед пресс агентлиги қуйидагиларни билдиради: Президент ҳукуматлар бошлиқлари кенгашини ўтказиш учун илгари сурган шартларимни ўзгартирганим йўқ, деб яна айтган. Юнайтед пресс интернейшнл агентлигининг билдиришича, президент бундай деган: Бундай кенгашни ўтказмоқ учун, менинг фикримча, Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларда бўлган проблемаларни ҳал этишда бирор силжишга эришмоқ зарур.

Камбоджа Н. С. Хрушчев билан Эйзенхауэрнинг ўзаро визитларини табрикламоқда

ПЕКИН, 12 август. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг Пном-Пендаги ўз мухбири берган хабарга асосланиб билдиришича, Камбоджада чиқадиган «Экапьеп» ва «Метопхум» газеталари Н. С. Хрушчев билан Дуайт Эйзенхауэр ўртасида бўладиган ўзаро визитларни табрикламоқдалар.

«Метопхум» газетаси бўладиган визитлар халқаро кескинликни юмшатиш учун курашни рағбатлантирувчи яхши символдир, деб таъкидлайди. «Экапьеп» газетаси ҳам ўз навбатида, бу визитларни бутун дунё халқлари зўр шодлик билан табрикламоқдалар, чунки улар халқаро кескинликни юмшатишга ёрдам беради, деб ёзади.

Телеграф хабар қилади

* 11 августда Англиянинг жанубий қирғоғида кучли ёмғир ёғиб, аҳоли яшайдиган бир қанча пунктларда сув тошқинига сабаб бўлди. Ньюбери яқинида баъзи тош йўллар деярлик бир метр қалинликда сув остида қолган. Шаҳар орқали ўтадиган темир йўл изларини ҳам сув босган. Бунинг натижасида поездлар қатнови тўхтаб қолган. Кейинги йилларда рўй берган энг кучли тошқинлардан бири бўлган бу тошқин натижасида Беркшир графлигининг аҳоли яшайдиган бир неча пунктида уй-жойларнинг подвал қаватларини сув босган.

* Рейтер агентлигининг Туриндан хабар беришича, Италия маъмурлари студентларнинг Туринда бўладиган жаҳон ўйинларида иштирок этишлари лозим бўлган Хитой Халқ Республикаси ва Корея Халқ Демократик Республикаси спорт командаларининг келишига рухсатнома беришдан бош тортганлар.

* Туниснинг информация масалалари бўйича статс-секретарининг ахборотидан маълум бўлишича, Жазоирдаги француз қўшинлари бўлинмаси ўнинчи август кечқурун Бу Жабдурдаги Тунис ҳарбий постини тўплардан ўққа тутган.

* Фукуокдан хабар берилишича, 11 августда Окагаки қишлоғи яқинида Асия ҳарбий ҳаво базасидан учган Америка ракета самолети денгизга йиқилиб тушган. Ўша куни АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг бошқа бир реактив самолети Япониянинг шимолидаги Аомори префектурасида ҳалокатга учраган. Ҳалокат вақтида 8 яшар япон бола оғир ярадор бўлган.

12 август. (ТАСС).

Жаҳон демократик ёшлар федерациясининг V ассамблеяси

ПРАГА, 12 август. (ТАСС). Жаҳон демократик ёшлар федерацияси V ассамблеясининг кеча кечки мажлисида Кипр ёшларининг делегати Пионидос биринчи бўлиб сўзга чиқди. Унинг нутқи Кипр ёшларининг оролда империалистлар зулмига хотима бериш, ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақиллиқ ҳуқуқига эга бўлишга астойдил интилаётганликларини ифода этди.

Мажлис қатнашчилари Африка ёшлари кенгашидан кузатувчи сифатида қатнашаётган Тункарнинг сўзини зўр иштиёқ билан тингладилар.

Шундан кейин раислик қилувчи ҳамманинг қарсаклари остида ассамблеянинг Куба Республикаси ҳукумати номига юборадиган табрик телеграммасини ўқиб берди.

Аргентина коммунистик ёшлар союзи ижроия комитетининг аъзоси Арнольдо Пинера Аргентина ёшларининг тинчлик йўлидаги кураши мамлакатнинг миллий мустақиллиги учун, ўз тақдирини ўзи белгилаш учун, ҳарбий базаларни тугатиш ва зўр бериб қуролланишга барҳам бериш учун олиб борилаётган кураш билан чамбарчас боғлиқ эканлигини таъкидлайди.

Польша ёшлари делегациясининг раҳбари М. Ренке сўзга чиқади. М. Ренке, тинчлик ва халқлар дўстлигини мустаҳкамлашда ёшлар ҳамкорлиги муҳим эканлигини таъкидлаб, Польша ёшларининг бу соҳада кўраётган конкрет тадбирлари ҳақида гапиради.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг секретари Фернан Винс Жаҳон Тинчлик Кенгаши номидан табрик нутқи сўзлайди. Нотиқ низоли масалаларни ҳал этиш учун музокаралар олиб бориш зарур эканлигини уқтириб ўтади. Шу муносабат билан у, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев билан АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрнинг бир-бирларига қиладиган визитлари катта аҳамиятга эга эканлигини алоҳида қайд қилди.

Делегатлар ва меҳмонлар Франция коммунистик ёшларининг вакили, машҳур француз ватанпарвари Анри Мартэнни самимий табриклайдилар. Анри Мартэн Ҳинди-Хитойдаги «разил уруш»га қатнашишдан воз кечганлиги учун француз маъмурлари уни турма жазосига ҳукм қилган эдилар.

Нотиқ ёшларнинг халқаро ҳамкорлиги ва бирдамлигининг ўсишига халақит беришга интилаётган Франция ҳукуматининг сиёсатини қоралайди.

Япония демократик ёшларининг вакили Нукада Японияни милитарлаштириш ва атом қуроли билан қуроллантириш хавфи тўғрисида гапиради.

Ассамблея қатнашчилари курашаётган Жазоир халқи ва унинг ёшларининг вакили Толиб Шаибни табриклайдилар. У, Жазоир ватанпарварларининг француз интервентларига қарши миллий мустақиллик учун олиб бораётган қаҳрамонона қуролли кураши тўғрисида гапиради ва жазоирликларнинг ҳаққоний иши ғалаба қилишига ишонч билдиради.

Марокаш ёшлари вакилининг нутқи билан бугунги мажлисдаги дискуссия тамом бўлди.

Мактаблар янги ўқув йилига тайёр

Оржоникидзе районидаги 32-мактабни Ленин номли колхоз ўз оталиғига олган. Колхознинг тажрибали дурадгорлари ўзларининг ўғил-қизлари ўқийдиган мактаб биносини сифатли ремонтдан чиқардилар. Айниқса, дурадгор Т. Муталов мактабнинг дурадгорлик устахонасини жиҳозлашда жонбозлик кўрсатди.

А. Қаюмов.

Қорасув районидаги 12-мактабни капитал ремонтдан чиқаришда ва қўшимча янги хоналар қуришда мактаб ўқувчилари актив иштирок этдилар. Бу йил мактабга қўшимча яна 40 ўқувчи қабул қилинди. Улар ўқийдиган синф хоналари ҳам янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Шунингдек, райондаги 18-мактабнинг дурадгорлик устахонаси сифатли ремонтдан чиқди. Ремонт ишларига мактабнинг 15 ўқувчиси актив қатнашиб, ремонт учун ажратилган 35 минг сўмлик маблағни тежашга муваффақ бўлдилар.

А. Мамаюсупов, Қ. Аҳмедов.

Чирчиқдаги кўпгина мактабларни саноат корхоналари ўз оталиғига олганлар. «Чирчиқсельмаш» заводи ўз оталиғидаги 6 — 7-мактабларни сифатли ремонтдан чиқариб, уларга янги устахоналар қуриб берди. Шунингдек, электрокимё комбинатининг коллективи ҳам Хрушчев номли мактаб ремонтига яқиндан ёрдам кўрсатмоқда.

Т. Ўрунов, А. Давронов.

Калинин районидаги 24-мактаб коллективи ўқув инвентарларини ремонт қилишга барвақт киришган эди. Бошланган иш муваффақиятли тугалланди. Ўқувчиларни иссиқ овқат билан таъминлаш мақсадида мактабда янги ошхона қурилди.

У. Маҳкамов.

Тошкент шаҳридаги 154-мактаб ремонти учун 109 минг сўм маблағ сарфланди. Мактаб биносининг 11 хонасига янги печка қурилди. Мактаб томи қайтадан тунука билан ёпилди. Кўргазмали қуроллар сотиб олинди.

Шунингдек, шаҳардаги 38-мактаб ҳам сифатли ремонтдан чиқарилди.

М. Жаъфаров.

Телевизор экранида

14 АВГУСТДА

19.30. Рус тилида халқаро обзор.
19.45. Киножурнал.
19.55. Сўнгги ахборот.
20.15. Совет Армияси жангчилари учун эшиттириш.
22.00. Бадиий фильм «Йигитлар нори».

ОБ-ҲАВО МАЪЛУМОТИ

Кеча Тошкентда ва Тошкент областида ҳаво очиқ бўлди. Кундуз соат 3 да Тошкентда 33, областда эса 31-33 даража иссиқ бўлди.

Бугун Тошкентда ва Тошкент областида ҳаво очиқ бўлади. Тошкентда 33-35, областда эса 31-36 даража иссиқ бўлади.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Лўлилар ашула ва рақс ансамбли

Ярослав область филармонияси ҳузурида тузилган венгер лўлилари ашула ва рақс ансамбли ҳали жуда ёш бўлишига қарамай кўпгина ижодий муваффақиятларни қўлга киритди. Улар мамлакатимизга келишгач, дастлаб рус тилини ўрганишга астойдил киришишди, ҳозир рус ашула ва рақсларини моҳирлик билан ижро этадиган бўлиб қолишган.

Ансамблнинг репертуарида хилма-хил номерлар бор. Поляк, чех, венгер ашула ва рақслари, шўх лапарлар, ёқимли куйлар программадан катта ўрин олган. Ансамбль ташкил топгандан буён Совет Иттифоқи бўйлаб гастролда юра бошлади. Айниқса, уларнинг бу галги гастроль сафари узоқ давом этди, ансамблнинг Ярославдан чиққанига бир йил бўлди. Улар Совет Иттифоқининг кўпгина шаҳарларида бўлиб ўз санъатларини намойиш қилдилар. Меҳмонлар Тошкентга келишдан олдин республикамизнинг Самарқанд, Бухоро, Каттақўрғон, Наманган, Қўқон, Андижон ва Фарғона каби шаҳарларида бўлишди.

Ансамбль составида Нина Черная, Эмиль Данко, Янош Ковач, Б. Вишневский, Анна Ковач каби моҳир рақкоса, ашулачи, гитарчи ва лапарчилар бор. Улар ижросидаги «Лўлилар борарди», «Менга жуда ёқасан», «Кел севгилим», «Айрилиқ», «Жонгинам» каби номерлар томошабинларга жуда манзур бўлмоқда. Шунингдек, программадаги совет композиторлари асарлари, венгер халқ қўшиқлари, лўлиларнинг ўзига хос ўйноқи рақс ва лапарлари ҳам диққатга сазовордир. Меҳмонларнинг 12 август куни пойтахтимиздаги М. Горький номли паркда берган концертлари катта муваффақият қозонди. Улар Тошкентда яна бир неча концерт беришгач, Челябинск, Қарағанда ва бошқа шаҳарларда ўз гастролларини давом эттиришади.

Суратда: Нина Черная ва гитарчи Апостос Дубровский «Сен менга жуда ёқасан» лапарини ижро этишмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Ишлаб чиқариш гимнастикаси бўйича семинар

Иш қобилияти ва меҳнат унумдорлигини оширишда ишлаб чиқариш гимнастикаси катта аҳамиятга эгадир. Бу тадбир республикамиз саноат корхоналарида ва турли ташкилот, муассасаларда тобора оммавийлашмоқда.

Яқинда пойтахтимизда ишлаб чиқариш гимнастикаси бўйича методистларнинг уч кунлик республика семинари бўлиб ўтди. Семинар қатнашчилари республикамизда ишлаб чиқариш гимнастикасининг йўлга қўйилиши ва уни яхшилаш чоралари тўғрисида, ишлаб чиқариш гимнастикасининг назарий ва амалий асослари, унинг физиологик хусусияти каби темалардаги докладларни тингладилар.

Шунингдек, семинар қатнашчиларига жойлардан келган методистлар фабрика ва заводларда ишлаб чиқариш гимнастикасини қандай ўтказаётганлари юзасидан ўз тажрибаларини сўзлаб бердилар.

Семинарга 100 га яқин киши иштирок этди.

Т. ЗУФАРОВ.

Кийим-кечаклар виставкаси

Пойтахтимиздаги «Восток» клубида бичув-тикув курсини тамомлаган ёш чеварлар томонидан тикилган кийим-кечаклар виставкаси очилди.

Виставкага бичув-тикув тўгарагини тамомлаган 20 дан ортиқ чеварнинг ишлари қўйилган. Булар орасида эркак, аёл ва болалар учун тикилган хилма-хил кийим-кечакларни учратиш мумкин. Айниқса, Баҳриддинова, Шоврова, Дранкер, Емельянова, Чернова ва Обидова каби моҳир чеварлар тиккан кийимлар ўзининг сифати ва хушбичимлилиги билан кўзга алоҳида ташланиб турибди. Томошабинлар чеварлар тиккан ишларга юқори баҳо бермоқдалар.

Х. Муҳаммадсодиқова.

Китоб бозорларида

Китоб ойлиги муносабати билан пойтахтимизда ташкил қилинган китоб бозорлари шу кунларда китобхонлар билан ғоят гавжум. Китоб бозорларида китоб сотиш билан бирга бир қанча оммавий тадбирлар ҳам амалга оширилаётир. Китобхонларнинг шоир ва ёзувчилар билан учрашувлари ўтказилмоқда.

Театр майдонидаги китоб бозорида айниқса, китоб савдоси қизғин бормоқда. Ўтган дам олиш куни бу ерда китобхонлар шоир М. Бобоев, Мирмуҳсин, Алматинская, Ш. Саъдулла ва бошқалар билан учрашдилар. Учрашувда шоирлар ўқувчиларни ўзларининг ижодий планлари билан таништирдилар, янги ёзган асарларидан ўқиб бердилар ҳамда китоб сотиб олувчиларга автографлар ёзиб бердилар.

Китоб бозорлари очилгандан буён пойтахт китобхонларига қарийб 65 минг сўмлик китоб сотилди.

Ҳордиқ чиқариш учун Венгрияга

Республикамиз меҳнаткашларидан бир группаси Венгрия халқ республикасига дам олиш учун жўнаб кетдилар. Улар Болотон кўли бўйидаги венгер касаба союзлари дам олиш уйида 20 кун дам оладилар ва бир ҳафта давомида Будапешт шаҳри бўйлаб экскурсия қиладилар. Экскурсия вақтида Будапештнинг тарихий ёдгорликлари, шаҳарнинг маданий ҳаёти ҳамда пойтахтнинг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар.

Венгрияда дам олувчилар орасида Чирчиқ электр кимё комбинатининг смена бошлиғи Қ. Саидов, Тошкент темир йўли тепловоз депосининг машинисти, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Б. Мирбобоева, Тошкент область касаба союзлар совети ходими Ш. Тошпўлатов ва бошқалар бор.

Бугун «Ташкентская правда» газетасида

Газетанинг биринчи бетида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалаларига бағишланган республика кенгаши қатнашчиларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига қабул қилган табрик хати, шунингдек область колхоз ва совхозларидаги пахтакорларнинг ўз зиммаларига оширилган юксак мажбурият олиб ишлаётганликларини акс эттирувчи материаллар босилган.

Газетанинг иккинчи бетида В. Ястребковнинг областдаги каноп-жут етиштирувчи колхозларнинг янги оширилган мажбуриятлари тўғрисида ва А. Моисеевнинг «Цемент ўрнига ўринсиз тортишувлар» сарлавҳали хабарлари ёритилган.

Газетанинг учинчи бетида Туркистон Ҳарбий Округининг 40 йиллигига оид материаллар, шунингдек чет эл хабарлари босилган.

Газетанинг тўртинчи бетида Тошкентдаги халқ радио театри тўғрисида ва бир қанча маҳаллий хабарлар бор.

Редактор ўринбосари: **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/VIII да **Зафар**, 15/VIII да **Оқ нилуфар**.
«РОДИНА» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ» — кенг экранли фильм **Сампо**.
«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН», КАФАНОВ номли, «УДАРНИК» — янги киноповесть **Поселкадаги бегона**.
«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Поселкадаги бегона**, кеч соат 10 да **Ўрмон атамани**.
Қишки НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), ёзги НАВОИЙ номли — янги бадиий фильм **Асли бундай эди**.
«9 МАЙ» — кеч соат 9 да **Рита**, кеч 10-40 минутда **Дала булбули**.

Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида
14 ва 17 августда
ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ
иштирокида
катта концертлар
Концертда: Ўзбекистон радиоси солисти **Карим Мўминов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Меҳри Абдуллаева**, **Эргаш Шукруллаев**, **Аюб Қодиров**. VI Жаҳон фестивали лауреати **Акбар Мўминов**, солистлардан **Тўхта Йўлдошева**, **Холисхон Қодирова**, **Эргаш Йўлдошев**, **Қумри Қодирова**, **Латофат Аҳмедова**, **Манзура Жувонмарднева**, **Тоштемир Шарипов**, **Рихси Баширов**, **Ғафур Азимовлар** қатнашади.
Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида
15 ва 16 августда
АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТЛАРИ
Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Меҳри Абдуллаева**, **Ҳамро Абдуллаев**, VI Жаҳон фестивали лауреати **Акбар Мўминов**, солистлардан **Холисхон Қодирова**, **Тўхта Йўлдошева**, **Болта Шарипов**, **Латофат Аҳмедова**, **Қумри Қодирова**, **Тоштемир Шарипов**, **Рихси Баширов**, **Фахриддин Дўстмуҳамедов**, **Мураббий Қосимовлар** қатнашади.
Бадиий раҳбар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Пўлат Раҳимов**, музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Аюб Қодиров**, бош балетмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Исоҳор Оқилов**.
Программада: СССР ва Шарқ мамлакатлари халқларининг қўшиқ ва рақслари.
Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

БУТУНИТТИФОҚ ТАБИИЙ ГАЗЛАР ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИГА
гидротехника, аналитик кимё ва промисловой геология ихтисосларига доир старший ва младший илмий ходимлар
КЕРАК
Адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 200-уй. Телефон — 50-085.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон контораси
киноустановка экранларига
янги фильмлар чиқарди
ПОСЁЛКАДАГИ БЕГОНА
НОМЛИ КИНОПОВЕСТЬ

Сценарий авторлари — **В. Саулескалис, Я. Грантс.**
Постановкачи — **А. Неретниек.**
Режиссёр — **Ю. Целмс.**
Оператор — **Я. Бриедис.**
Ролларда:
В. Артмане, Г. Цилинский, Я. Осис, Б. Озолиня, А. Салдума, И. Тирсле, А. Яунушан, Э. Валтерс, К. Себрис, Г. Лиепиньш, Т. Аболиньш, Г. Мисинь, А. Орловскаялар қатнашади.
Фильмни Рига киностудияси 1958 йилда ишлаган.

АСЛИ БУНДАЙ ЭДИ
НОМЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМ
(Франц Фюманнинг «Ўртоқлар» деган новелласи асосида ишланган)
Сценарий автори — **Курт Бортфельдт.**
Режиссёр — **Курт Юнг-Альсен.**
Оператор — **Вальтер Фэдмер.**
Ролларда:
Вольфганг Килинг, Рудольф Ульрих, Ганс Исахим Мартенс, Петер Кивитт, Вальтер Зюссенгут, Рената Кюстерлар қатнашади.
Фильмни Германия Демократик Республикасидаги «Дефа» киностудияси 1957 йилда ишлаган. М. Горький номли киностудияда рус тилига таржима (дубляж) қилинган.
Дубляж режиссёри — **В. Войтецкий**, овоз оператори — **З. Карлюченко.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. 135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048. 132. Хатлар бўлими — 34048. 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048. 132. Секретариат — 29040. 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 07285. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1656.